

**T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI**

**2025 YILI
ADANA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
FAALİYET RAPORU**

Aralık 2025

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
TABLolar	3-4
ŞEKİLLER	4
İL MÜDÜRÜ SUNUŞU	5
I) GENEL BİLGİLER	6
A. MİSYON VE VİZYON	7
B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR	8-12
C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER	13
1. İlin Genel Tarımsal Görünümü	13
2. Teşkilat Yapısı	14
3. Fiziksel Yapı	15
4. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	15-16
5. İnsan Kaynakları	16
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	17
II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	18
A. SUNULAN HİZMETLER	19
1. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	19
2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	21
3. Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	29
4. Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü	35
5. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	40
6. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	47
7. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	48
8. Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	51
9. İdari ve Mali İşleri Şube Müdürlüğü	51
10. Diğer birimler	53
B. MALİ BİLGİLER	55
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	55
1. Mali Denetim Sonuçları	55
III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	57
IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER	59
V) EK TABLOLAR	62

TABLÖLAR

Tablo 1: Bina Varlığı	15
Tablo 2: Araç Durumu	15
Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet).....	16
Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı	16
Tablo 5: Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim Ve Yem İşletme Sayıları.....	19
Tablo 6:2023-2024 Yılı Meyve-Sebze-Tarla Üretim Verileri.....	21
Tablo 7: Üretiminde Ön Sıralarda Yer Alan Ürün Verileri	21
Tablo 8: 2025 Yılı Bitkisel üretim Destekleme Tutarı (TL).....	22
Tablo 9: 2025 Yıl TAKE Projeleri.....	23
Tablo 10: 2025 Yılı Entegre Mücadele Tablosu	25
Tablo 11:2025 Yılı Hasat Öncesi Pestisit Denetim Tablosu.....	26
Tablo 12: Tohumluk Beyanname Sayısı (adet)	66
Tablo 13: Tohum Numune Alım Sayısı (adet)	66
Tablo 14: Yetkilendirilen İşletme Sayıları (adet).....	66
Tablo 15: Hayvan Sayısı	29
Tablo 16:İlçe Bazlı Hayvan İşletme Sayıları	30
Tablo 17: 2025 Yılı Hayvancılık Destekleri	30
Tablo 18: (UKİP) 2025 Yılı Denetim Sayıları	32
Tablo 19: Ari İşletme ve Onaylı Süt Çiftliği Sayıları	32
Tablo 20: Hastane, Muayenehane, Poliklinik, Ev Hayvanları Satış ve Eğitim Yerleri.....	32
Tablo 21: İthalat ve İhracat Verileri.....	33
Tablo 22: Safkan Yarış Atı Faaliyetleri	33
Tablo 23: Su ürünleri Tesis Sayıları	35
Tablo 24: Su Ürünleri Üretimi.....	35
Tablo 25: Su Ürünleri Üretim Desteklemeleri	37
Tablo 26: 2025 Yılı Balıklandırma Programı.....	38
Tablo 27: Tarımsal ve Tarım Dışı İzinler	43
Tablo 28: Su verimliliği Bilgilendirmeı	45
Tablo 29: Atıl Tarım Arazileri.....	46
Tablo 30:TARSİM Kapsamında Yapılan Tarım Sigortaları.....	48
Tablo 31: TARSİM Kapsamında Yapılan Ödemeler.....	49
Tablo 32: CİMER Aracılığı ile Yapılan Başvuru Sayıları.....	50
Tablo 33: Yıllar Göre KDAK Bütçesi	50
Tablo 34 KDAK Çiftçi Eğitim Faaliyetleri	51

Tablo 35: KDAK Bireysel Hibeler.....	51
Tablo 36: Adana İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu	55
Tablo 37: Adana İli 2025 Yılı TOM Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi	55
Tablo 38: Adana İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Yatırımları(TL)	55
Tablo 39 Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılımı	63
Tablo 40: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılımı	64
Tablo 41: Teknolojik Kaynakların Göre İlçelere Dağılımı (adet)	65
Tablo42: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı	66

ŞEKİLLER

Şekil 1: Adana İli Siyasi Haritası

Şekil 2: Teşkilat Yapısı

Şekil 3: Karataş Sera OTB

Şekil 4: Karataş Su Ürünleri OTB (1)

Şekil 5: Karataş Su Ürünleri OTB (2)

Şekil 6: Büyükova Sınırı

İL MÜDÜRÜ SUNUŞU

Adana'nın bereketli toprakları; üretimin, emeğin ve yaşamın kaynağını oluşturan köklü ve güçlü bir tarımsal mirasa sahiptir. Pamuktan mısıra, buğdaydan narenciyeye kadar yüzlerce tarımsal ürün, bu verimli ovada hayat bulmakta; Adana, sahip olduğu iklimsel avantajlar, geniş tarım alanları ve üretici potansiyeliyle Türkiye tarımının stratejik merkezlerinden biri olmayı sürdürmektedir.

Kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, ekonomik altyapının güçlendirilmesi, gıda güvenliğinin sağlanması, tarımsal sürdürülebilirliğin desteklenmesi ve küçük ile orta ölçekli işletmelerin rekabet gücünün artırılması amacıyla Bakanlığımız tarafından kırsal kesime yönelik çok sayıda hibe destek programı uygulanmaktadır. Bu programlar, aynı zamanda tarıma dayalı sanayi entegrasyonunu güçlendirmeyi ve tarımsal yeniliklerin sahaya etkin biçimde aktarılmasını hedeflemektedir.

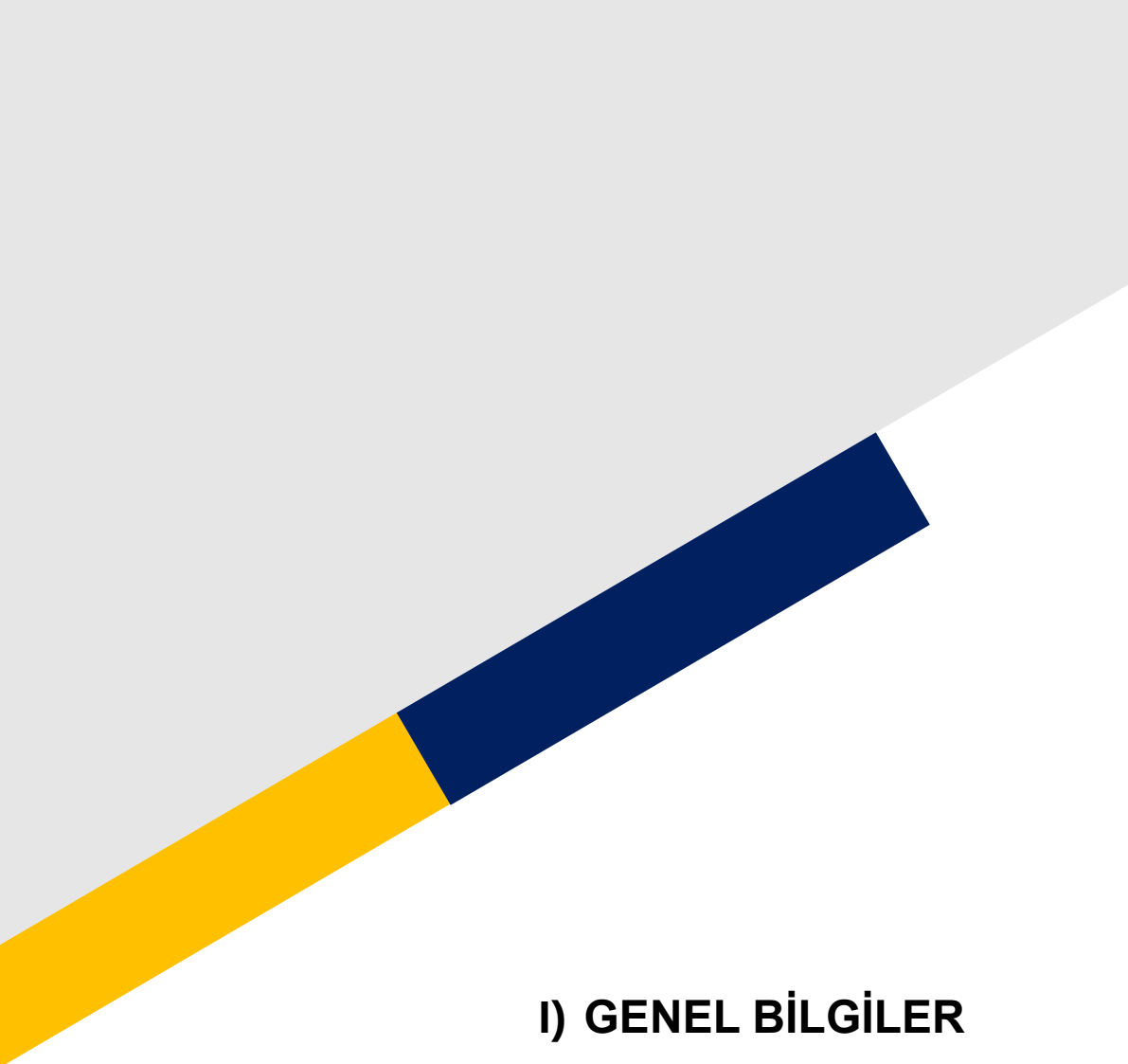
Tarımsal üretim planlaması, hem gıda güvenliğinin sağlanması hem de tarımsal kaynakların sürdürülebilir biçimde kullanılması açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu çerçevede; havza bazlı üretim modelleri, suya göre tarım uygulamaları ve sözleşmeli üretim gibi politikalar, sahadan elde edilen üretim planlaması verileri doğrultusunda şekillendirilmektedir. Bu sürecin sahadaki en önemli uygulayıcılarından biri olarak hem çiftçinin emeği korumak hem de toplumun güvenilir ve yeterli gıdaya erişimi teminat altına almak asli görevimizdir.

İklim değişikliğinin etkilerine karşı üreticilerimizin daha dirençli bir tarımsal yapıya kavuşması amacıyla; su yönetimi, kuraklığa dayanıklı tohum geliştirme, modern sulama teknikleri, eğitim faaliyetleri ve risk yönetimi gibi birçok alanda bütüncül çalışmalar yürütülmektedir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN liderliğinde Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI ve Valimiz Sayın Mustafa YAVUZ'un destekleriyle tüm paydaşlarla güçlü bir iş birliği içerisinde çalışarak Adana'nın tarımsal üretim gücünü daha ileriye taşımayı hedeflemekteyiz. Tarladan sofraya uzanan gıda zincirinde güvenilirlikten ödün vermeden, üreticilerimizle birlikte üretmeye ve Adana'yı birlikte büyötmeye devam edeceğiz.

Bu minvalde düzenlenmiş olan 2025 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nu değerli kamuoyunun bilgisine sunar, emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Atilla BAYAZIT
İl Tarım ve Orman Müdürü

I) GENEL BİLGİLER

A. MİSYON VE VİZYON

Tarım ve Orman Bakanlığı 2024-2028 Plan döneminde;

Misyonumuz:

“Tarım, orman ve su kaynakları ile doğal ekosistemleri koruyarak verimli ve sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi ve kırsal kalkınmayı sağlamak amacıyla politikalar belirlemek ve uygulamak”

Vizyonumuz:

“Türkiye Yüzyılında; tarım, orman ve su kaynaklarında sürdürülebilir ve güvenli bir gelecek”

Temel Değerlerimiz:

- Bilimsellik
- Erişilebilirlik
- Kayıtlılık, saydamlık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik ve kalite
- Hizmet ve paydaş odaklılık
- Ulusal stratejilere uyumluluk
- İşbirliğine açıklık ve katılımcılık
- Yetkinlik
- Tarımsal üretimi artırmak için sektöre yatırım, olarak belirlenmiştir.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

İl Müdürlüğümüz Bakanlığımızın Taşra Teşkilatının, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönergesi kapsamında,

- Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
- Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
- Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü
- Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü
- Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü
- Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
- Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
- Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
- İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü, olmak üzere 9 şube müdürlüğü tarafından iş ve işlemleri yürütmektedir.

İl Müdürlüğümüzün görev tanımı,

- a) İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- b) Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- c) Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile iş birliği yapmak,
- ç) Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla iş birliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,
- d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- e) Tarım ürünlerinin işlenip değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,
- g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,
- ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,

- h) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- i) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,
- ii) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik gibi merkezleri yönetmek; özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,
- j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslara ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek
- k) Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,
- l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,
- m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- n) İl dâhilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,
- o) İl dâhilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,
- ö) İl dâhilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet-makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,
- p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,
- r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su

ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

y) Tohumluk üretici ve bayilerinin kontrolünü yapmak,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı

Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dâhilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ıı) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,

kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.

mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,

oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkânları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,

öö) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,

pp) İlde Kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,

şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,

tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.

uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.

üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

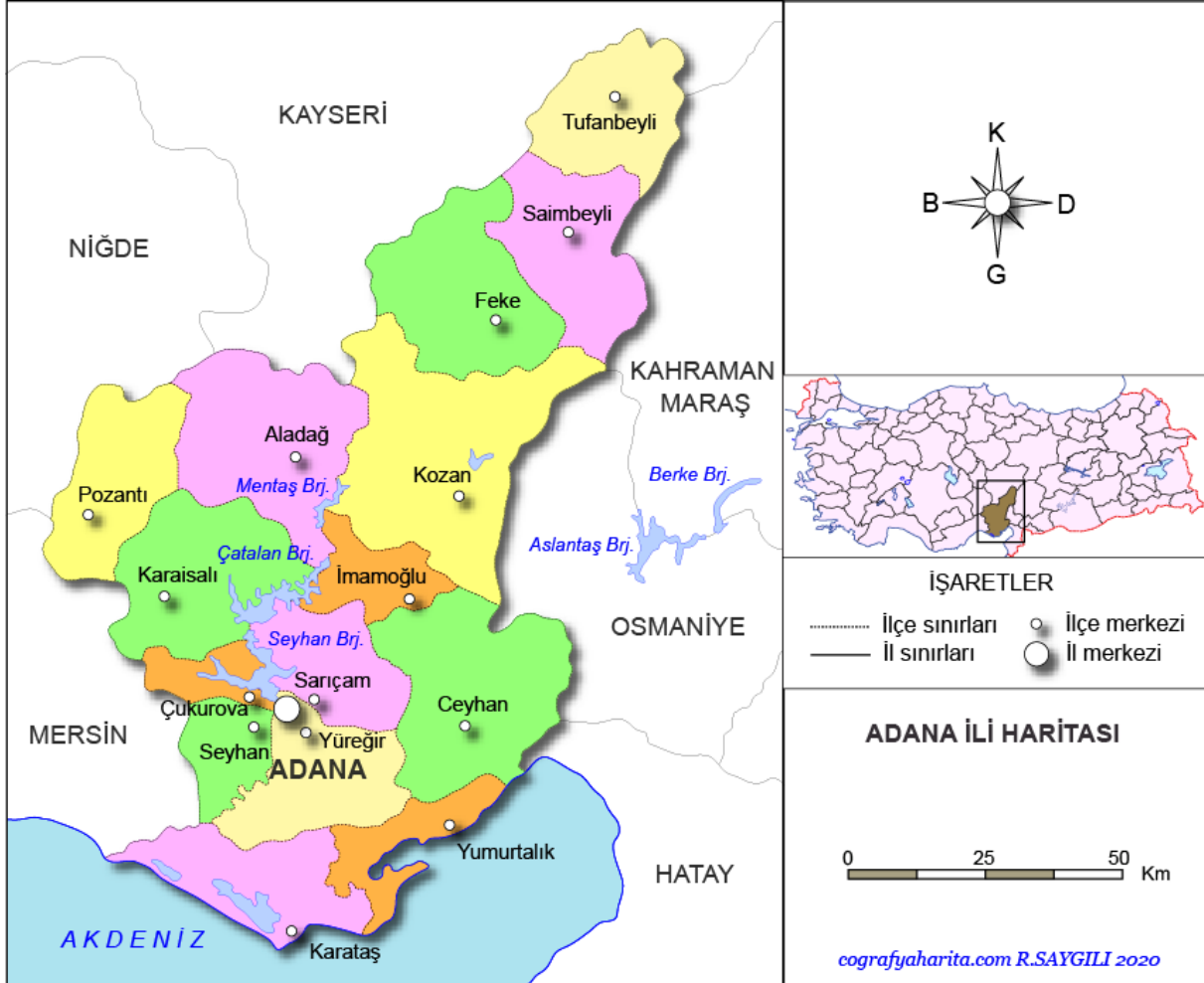
vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

C. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

1. İlin Genel Tarımsal Görünümü

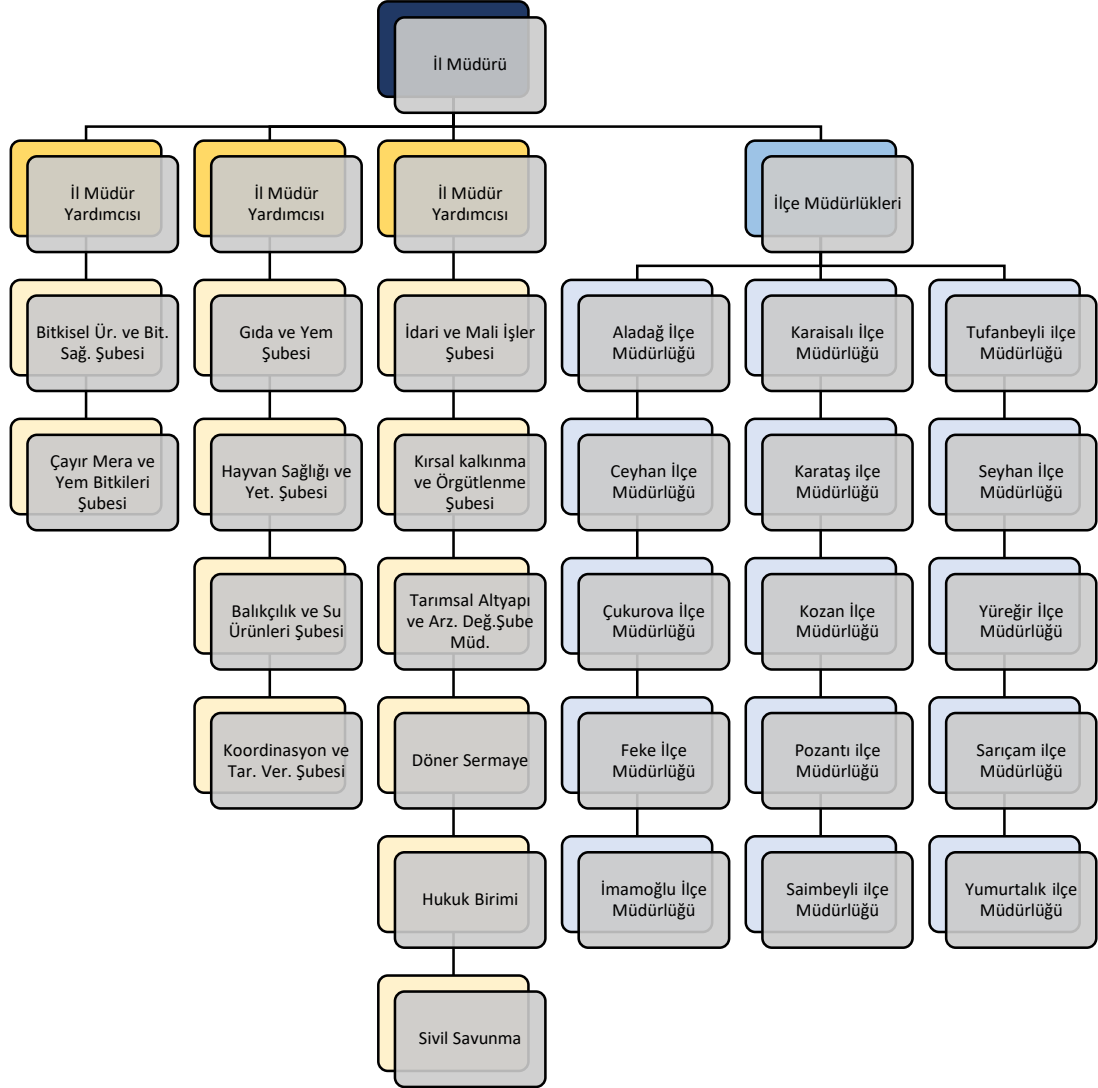
Şekil 1: Adana İli Siyasi Haritası

- Nüfus (TÜİK) : 2.280.484 kişi
- Yüzölçümü : 1.403.000 hektar (km²)
 - Orman Alanı (TÜİK) : 594 bin hektar (%42)
 - Toplam Tarım Alanı (TÜİK) : 502 bin hektar (%36)
 - Çayır-Mera Alanı (TÜİK) : 52 bin hektar (%4)
 - Sulamaya Açılan Alan (DSİ) : 307 bin hektar
- Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (TÜİK) : 875.238.225 Milyon TL
- Tarımsal Hâsıla (TÜİK) : 70.039 Milyon TL
- Tarımsal İhracat(Türkiye) (TÜİK) : 280.990 Milyon TL (Yıllık)
- Tarımsal İhracat(Adana)(TÜİK) : 9.042 Milyon TL (Yıllık)

2. Teşkilat Yapısı

Şekil 2: Adana İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Teşkilat Yapısı

Fiziksel Yapı

İl Müdürlüğümüzün merkezde 16 ilçelerde 22 adet olmak üzere toplam 38 adet hizmet binası bulunmaktadır. Ayrıca misafirhane, yemekhane ve lojmandan oluşan 3 adet sosyal tesise sahiptir.

Tablo 1: Bina Varlığı

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
İl Müdürlüğü	Ana Hizmet Binası	4594	1914	Hazine
	Lojman	944	1968	Hazine
	Misafirhane	430	1968	Hazine
	Yemekhane	400	-	Hazine
İlçeler Toplam *	Hizmet Binası	4125,5	-	Hazine
	Lojman	200	1981	Hazine

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 8) içerisinde verilmektedir.

Müdürlüğümüzün merkezde 42 ilçelerde 68 adet olmak üzere toplam 110 adet hizmet aracı bulunmaktadır.

Tablo 2: Araç Durumu

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
İl Müdürlüğü	2011-2025	24	18	-	42
İlçeler Toplam *		26	42	-	68
Genel Toplam		50	60	-	110

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 9) içerisinde verilmektedir.

3. Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Bakanlığın hedef ve politikaları doğrultusunda iş modelleri ve yürütülen iş süreçlerine uygun olarak bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi, internet sayfaları, elektronik imza ve elektronik belge uygulamaları, bilgi sistemleri ve teknolojileri, yapay zekâ, büyük veri alanlarında çalışmalar yürütülmektedir.

Ayrıca İl Müdürlüğümüz merkez ve ilçelerde sahip olduğu donanım araçlarına ve teknolojik kaynaklara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3: Teknolojik Kaynaklar (adet)

Malzemenin Adı	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
Masaüstü Bilgisayar	293	613	899
Dizüstü Bilgisayar	64	96	160
Tablet Bilgisayar	12	6	19
Yazıcı	107	217	353
Faks	-	15	15
Fotokopi Makinesi	6	34	39
Projeksiyon Cihazı	7	12	19
Tarayıcı	28	36	63
Telefon	40	189	229
Modem (VPN)	1	19	19
Fotoğraf Makinesi	3	7	12
Kamera	9	59	72
Video	3	0	1
Yazılım Lisansı	-	0	0
Çok Amaçlı Yazıcı	21	12	12

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 10) içerisinde verilmektedir.

4. İnsan Kaynakları

İl genelinde 901 memur, 71 işçi ve 36 4/B sözleşmeli personel görev yapmaktadır.

Tablo 4: Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

ÜN VAN	Merkez	İlçeler Toplam*	Genel Toplam
İl Müdürü	1	0	1
İl Müdür Yardımcısı	3	0	3
Şube Müdürü	9	0	10
İlçe Müdürü	1	15	15
AVH	3	0	3
GlH	31	30	61
THS	208	392	600
SHS	34	148	182
YHS	9	17	26
4/B Sözleşmeli	13	23	36
İşçi	27	44	71
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	-	-	-
Toplam	338	669	1008

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GlH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı, YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

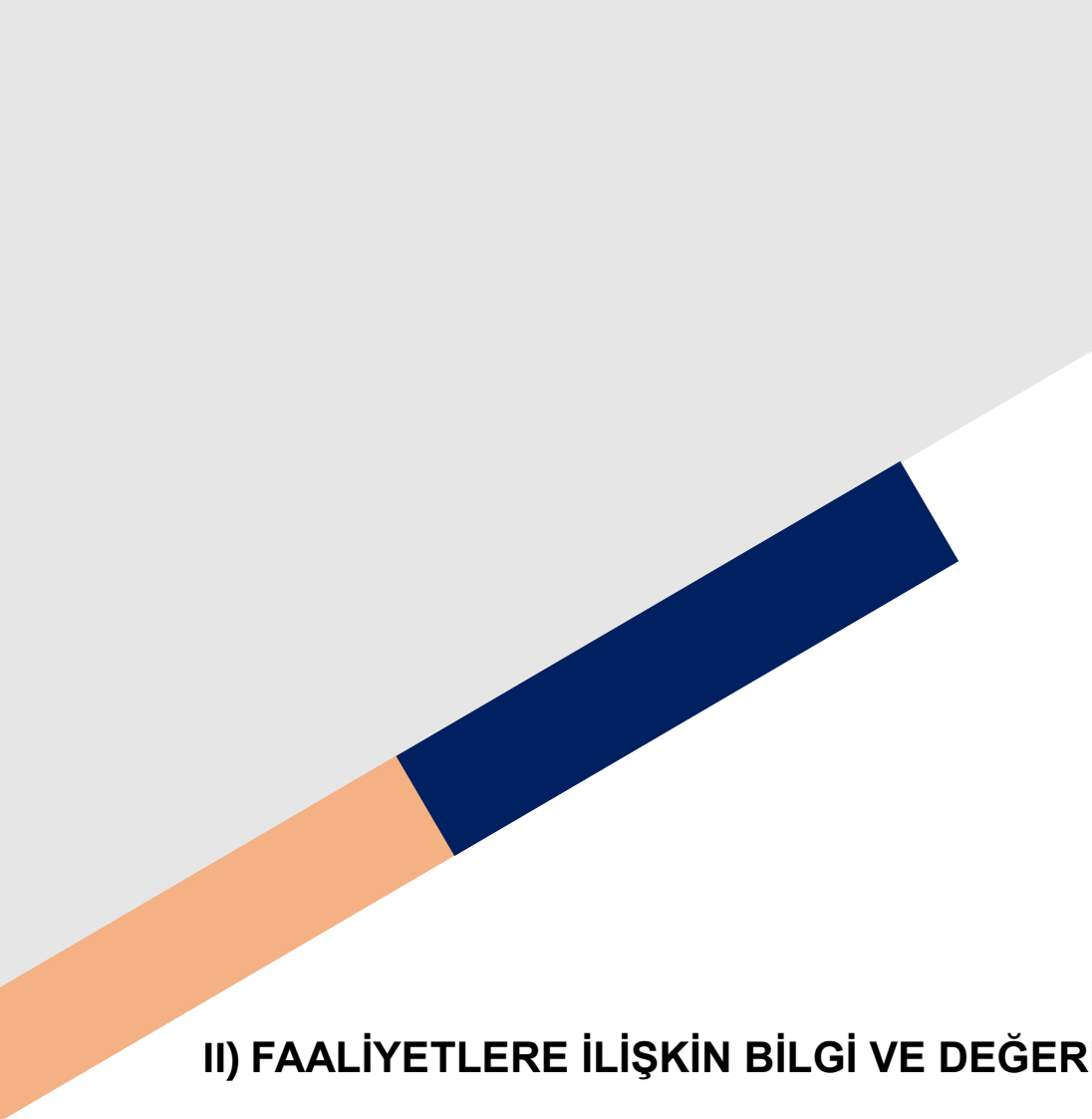
Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

* İlçelere göre dağılım Ek Tablolar(Tablo 11) içerisinde verilmektedir.

5. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

- İl Müdürlüğümüzde 2025 yılında (Faaliyet Raporuna esas yıl içerisinde) 5 adet risk mevcut olup iki riskte iyileştirme yapılmıştır. 5 adet riskin hepsi devam etmektedir. Toplam 334 adet sürecimiz mevcuttur.
- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerden bir tanesine tam uyum sağlanmış olup diğerlerinin uyum süreçleri devam etmektedir. Haziran ve Aralık aylarında Uyum Eylem Planının uygulama sonuçlarının izlenmesi yapılarak Strateji Geliştirme Başkanlığına raporlanmıştır.
- Haziran ve Aralık aylarında İç Kontrol Sistemi Soru Formu doldurularak Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.
- Personel görev tanımlarına ilişkin revizyonlar yapılmıştır.
- İl Müdürlüğümüzde 2024 Yılında denetim gerçekleştirilmiş olup denetim sonucunda 4 adet tespit/öneri yer almaktadır. Söz konusu tespitler için yapılan faaliyetler iç denetim başkanlığına bildirilmiştir(2025 yılında denetim olmamıştır).
- İç kontrol sistemi hakkında her şubede görevli İç Kontrol görevlilerine ve şube müdürlerine eğitim verilmiştir.

İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir.

II) FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. SUNULAN HİZMETLER

1 GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Gıda Kontrol Görevli Sayısı;

2025 yılında 120 gıda kontrol görevlisi ile 37.210 adet (ihracat/ithalat dahil) resmi kontrol gerçekleştirilmiştir.

İlimizde asıl faaliyet konularına göre ve aktif olarak faaliyet gösteren 2.052 adet gıda üretim yeri, 15.037 adet satış- toplu tüketim yeri ve 729 adet yem işletmesi olmak üzere toplam **17.818 adet işletme** bulunmaktadır.

Tablo 5: Gıda Üretim, Gıda Satış, Toplu Tüketim Ve Yem İşletme Sayıları

Gıda Üretim Yeri Sayısı	2.052
Satış - Toplu Tüketim Sayısı	15.037
Diğer/Yem	729
Toplam	17.818

2025 yılında yapılan resmi kontrollerin detay bilgileri;

24.730 adedi gıda işletmelerinin risk esaslı denetim programı (rutin)
793 adedi Bakanlık/İl Yıllık/UKİP Numune Alma Planı,
2.074 adedi Alo 174,
429'u CİMER,
84'ü İzlenebilirlik,
980'i Takip,
105'i Onay/Şartlı Onay,
2.371'i İhracat,
189'u İthalat,
522'si Yem İşletmelerinin İl Yıllık Denetim ve Kontrol Programı
4933'ü Diğer kontroller kapsamında toplada 37.210 resmi kontrol gerçekleştirilmiştir.

Olumlu/olumsuz numune sayıları;

2025 yılında ihracat/ithalat işlemleri dahil olmak üzere Müdürlüğümüz tarafından toplam 5.134 adet numune alınmıştır. Alınan numunelerden 146'sı olumsuz, 4.988 olumlu olarak sonuçlanmıştır.

Ayrıca Diğer Kurumlardan (Emniyet/Jandarma vb.) gelen 410 adet sahte/kaçak/ şüpheli alkol numunesi ilgili analizleri yapılmak üzere Çukurova Üniversitesi Alkollü İçkiler Özel Analiz Gıda Kontrol Laboratuvarı'na teslim edilmiştir. Analizler sonucunda düzenlenen "Muayene ve Analiz Raporları" ile "Ekspertiz Raporları" ilgili Kurumlara gönderilmektedir.

İdari para cezaları;

2025 yılında mevzuat uygunsuzluğu tespit edilen 630 adet işletmeye **toplam 73.601.003 TL idari para cezası** uygulanmış, **19 adet işletmenin ise faaliyetine son** verilmiştir. Ayrıca **20 adet işletme hakkında Savcılığa suç duyurusu** bulunulmuştur.

İthalat ve ihracat rakamları;

2025 yılında Müdürlüğümüz tarafından;

1007 adet işlemde 1.330.054.870 kg ithalat işlemi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 189 adet numune alınmıştır. İthalat ana kalem ürünleri tahıl ve tahıl ürünleri, bitkisel yağlar ve yağlı tohumlar, yem ve yem katkıları ve ambalaj ürünleri'dir.

İhracat kapsamında 15.251 adet sertifika düzenlenmiş olup toplam 861.221.149 kg ihracat işlemi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Rusya Federasyonu'na 2.893 işlemde 63.821.000 kg ihracat işlemi gerçekleştirilmiştir. İhracat ana kalemleri sırasıyla; glikoz/fruktoz/nişasta, bitkisel yağlar ve tohumları, yem ve yem katkıları, meyve-sebze, alkollü içecek, alkolsüz içecek, soslar, şalgam suyu ve ambalaj'dır.

Tütün ve alkol verileri;

İlimizde 2 adet Alkol Üretimi yapan, 15 adet Tütün ve Tütün Mamulü üreten işletme bulunmaktadır. Ayrıca İlimizde 2025 yılı için TADAB Belgesine (tütün mamulü, alkollü içki, açık alkollü içki perakende satış yeri) sahip toplam 6.800 adet işletme bulunmaktadır.

Tütün ve tütün mamulleri ile ilgili olarak 2025 yılında toplam 1.567 olayda;

- 3.275.735 adet sigara,
- 2.048.523 adet boş makaron (kutu)
- 59.512 adet dolu makaron (paket)
- 4.571 adet sigara kağıdı (paket)
- 27.248 adet sigara filtresi (paket)
- 62.060 adet HEETS (yeni tütün)
- 16.811 adet puro
- 7311 adet elektronik sigara
- 47.530 kg kıyılmış tütün
- 9.787,9 kg nargile tütünü
- 867 paket pipo tütünü
- 10.645 adet sigarillo ürünü ele geçirilerek imha edilmiştir.

Söz konusu 1.567 olayla ilgili Müdürlüğümüz tarafından **1.567 adet “Ekspertiz Raporu”** ve bu olayların 822 adediyle ilgili Müdürlüğümüz tarafından “Değerlendirme Raporu” düzenlenmiştir.

Alkollü içkilerle ilgili olarak 2025 yılında Emniyet/Jandarma Birimlerince tespiti yapılan 195 olayla ilgili Müdürlüğümüze 410 adet sahte/kaçak/şüpheli alkol numunesi teslim edilmiştir.

Taklit Tağşişten yayınlanan işletme sayısı;

2025 yılında 11'i sağlığı tehlikeye düşüren gıda, 51'i taklit tağşiş yapılan gıda olmak üzere toplam 62 adet gıda kamuoyu duyurusu gerçekleştirilmiştir.

Gıda Sağlık Sertifikası sayısı;

2025 yılında Müdürlüğümüz tarafından 15.251 adet Gıda Sağlık Sertifikası düzenlenmiştir.

Okularda eğitim verilen öğrenci sayıları;

2025 yılında İlimiz genelinde faaliyet gösteren 32 okulda öğrenim gören toplam 4.274 öğrenciye "Gıda Güvenilirliği, Gıda Hijyeni ile Gıda Kayıp ve İsrafının Azaltılması" konularında eğitim verilmiştir.

2025 Yılı Diğer Hizmetler;

İlimiz genelinde faaliyet gösteren okulların kantin ve yemekhanelerinde çalışan toplam **821 kişiye "Okul Çalışanlarına Yönelik Hijyen Eğitimi"** konusunda eğitim verilmiştir.

İlimizde faaliyet gösteren Tarım Lisesi'nde öğrenim gören **295 öğrenciye "Güvenilir Gıda", "Gıda Okuryazarlığı" ve "Sağlıklı Gıdaya Erişim"** konularında eğitim verilmiştir.

Bulaşanlar Genel Talimatı uyarınca Şube Müdürlükleri bünyesinde bilgilendirme eğitimi düzenlenmiştir.

2

BITKİSEL ÜRETİM VE BITKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Bitkisel üretim verileri;

Tablo 6: 2023-2024 Yılı Meyve-Sebze-Tarla Üretim Verileri

Ürün	2023		2024	
	Ekim Alanı (da)	Üretim (ton)	Ekim Alanı (da)	Üretim (ton)
Meyve	1.055.747,00	3.415.269,50	1.128.170,00	2.369.394,80
Sebze	347.760,00	1.841.209,10	342.662,00	1.721.217,40
Tarla	3.855.512,00	2.329.480,00	3.731.355,00	2.248.108,00

*2023-2024 yılı Resmi veriler kullanılmıştır.

Bitkisel üretimde öne çıkan ürünler;

Tablo 7: Üretiminde Ön Sıralarda Yer Alan Ürün Verileri

Ürün	Ekim Alanı (da)	Verim (kg/da)	Üretim (ton)
Yerfıstığı	265.391	439	116.512
Pamuk	133.514	473	63.173
Soya	235.839	455	107.447
Ayçiçeği	738.692	275	203.446
Mısır	797.851	1.150	917.877
Buğday	1.274.276	354	452.219
Portakal	149.201	136	371.671
Mandalina	379.033	89	867.093
Limon	229.875	107	641.566

*2024 yılı Resmi veriler kullanılmıştır.

2025 yılı bitkisel üretim desteklemeleri;

Tablo 8: 2025 Yılı Bitkisel Üretim Destekleme Tutarı (TL)

BİTKİSEL ÜRETİMİN DESTEKLENMESİ	2.618.204.858 TL
Mazot	434.120.848
Kimyevi Gübre	159.106.012
Organik Tarım	15.219
İyi Tarım Uygulamaları	32.303.591
5 Dekar Altındaki Küçük İşletme	55.910
Katı Organik-Organomineral Gübre Desteği	3.670.977
Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele	16.154.006
Yağlı Tohumlular (Kütlü Pamuk+Aspir+Ayçiçeği+Soya+Kanola)	409.217.794
Bombus Arı	38.800
Zeytinyağı	35.427
Hububat - Baklagiller ve Dane Mısır (Buğday+Arpa+Yulaf+Çavdar+Tritikale+ Mercimek+K.Fasülye+Nohut)	561.800.371
Sertifikalı Tohum Kullanım	53.977.677
Sertifikalı Fidan Kullanım	1.437.576
Sertifikalı Tohum Üretim	2.669.987
Lisanslı Depo İşletmelerine Kira	20.225.351
Zirai Don Desteği	923.375.313

Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları;

Organik Tarım

2025 yılında 58 adet çiftçi ile toplam 5.239 dekada uygulanmaktadır. Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi kapsamında, Karataş ilçemizde 1 üreticimize 25 da alanda buğday üretimi yaptırılmaktadır. Yüreğir İlçemizde 1 üreticimize 30 da alanda kışlık sebze üretimi yaptırılmaktadır. Yumurtalık İlçemizde 143 da alanda üreticimize avokado üretimi yaptırılmaktadır. Ceyhan İlçemizde 1 üreticimize 11 da alanda kışlık sebze üretimi yaptırılmaktadır.

İyi Tarım Uygulamaları

7 İlçemizde (Seyhan, Yüreğir, Ceyhan, Kozan, Yumurtalık, Karataş ve İmamoğlu) 45 üretici ile 9.287 da alanda "Turunçgillerde İyi Tarım Uygulamaları Kazancınız Bol Olsun Projesi" yapılmıştır.

Toplamda 49 toplantı yapıp, 637 üreticiyi eğitim verilmiş olup, ayrıca sahada 447 adet denetim yapılmıştır.

İlçe Müdürlüklerimizde İyi Tarım Uygulamaları Biriminde yeni görevlendirilmiş 17 personele, İl Müdürlüğümüz bünyesinde eğitim verilmiştir.

2025 yılı bitkisel üretimi geliştirilmesine yönelik ilde yürütülen projeler;

TAKE PROJELERİ-2025

Tablo 9: 2025 Yılı TAKE Projeleri

Proje Adı	Uygulama İlçeleri	Çiftçi Say.	Alan (da)	Toplam Bütçe
Soya Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi	Ceyhan, Sarıçam, Kozan, Yumurtalık, Seyhan, İmamoğlu, Karataş ve Yüreğir.	481	28.821	30.000.000 TL
Ayçiçeği Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi	Aladağ, Karaisalı, Kozan, Çukurova, Sarıçam, Yumurtalık, İmamoğlu, Karataş, Yüreğir ve Ceyhan.	1476	69.704	28.000.000 TL
Adana'da Turfanda Nohut Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi	Pozantı, Tufanbeyli, Saimbeyli, Feke, Aladağ ve Yüreğir	236	3.178	1.875.000 TL
Sorgum Sudan Otu Üretiminin Geliştirilmesi Projesi	Feke, Tufanbeyli, Karataş, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Sarıçam ve Yüreğir	85	1.485	703.500 TL
Kanola Yetiştiriciliği Destekleme Projesi (2025 Tenkis)	Sarıçam ve İmamoğlu	29	1.760	1.300.000 TL
Ayçiçeği Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi (2025 Tenkis)	Aladağ, Karaisalı, Kozan, Çukurova, Sarıçam, Yumurtalık, İmamoğlu, Karataş, Yüreğir ve Ceyhan.	2318.	69.051,179.	26.000.000 TL

Soya Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi

Proje kapsamında Ceyhan, Sarıçam, Kozan, Yumurtalık, Seyhan, İmamoğlu, Karataş ve Yüreğir ilçelerinde **481** üreticimize **28.821** da alanda **285.700** kg soya tohumu dağıtılmıştır. Projenin toplam bütçesi **30.000.000 TL** olup, bunun **%50'si** Bakanlığımız tarafından karşılanmıştır.

Ayçiçeği Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi

Projemiz kapsamında Aladağ, Karaisalı, Kozan, Çukurova, Sarıçam, Yumurtalık, İmamoğlu, Karataş, Yüreğir ve Ceyhan ilçelerinde **1.476** üreticimize **69.704** da alanda **87.500** kg ayçiçeği tohumu dağıtılmıştır. Projenin toplam bütçesi **28.000.000** TL olup, bunun **%50'si** Bakanlığımız tarafından karşılanmıştır.

Adana'da Turfanda Nohut Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi

Projemiz kapsamında Pozantı, Tufanbeyli, Saimbeyli, Feke, Aladağ ve Yüreğir ilçelerinde proje kapsamında işlemler devam etmektedir. Proje toplam bütçesi **1.875.000** TL olup, bunun **%75'i** Bakanlığımız tarafından karşılanmıştır.

Sorgum Sudan Otu Üretiminin Geliştirilmesi Projesi

Projemiz kapsamında Feke, Tufanbeyli, Karataş, Kozan, Ceyhan, Yumurtalık, Sarıçam ve Yüreğir ilçelerinde **85** çiftçimize **1.485** dekar alanda ekim yapabilecekleri **6.750** kg tohum dağıtılmıştır. Projenin toplam bütçesi **703.500** TL olup, bunun **%75'i** Bakanlığımız tarafından karşılanmıştır.

Kanola Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi

Projemiz kapsamında Sarıçam ve İmamoğlu ilçelerinde **29** üreticimize **1.760** da alanda **900** kg kanola tohumu dağıtılmıştır. Projenin toplam bütçesi **1.300.000** TL olup, bunun **%75'i** Bakanlığımız tarafından karşılanmıştır.

Ayçiçeği Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projesi (Tenkis)

Projemiz kapsamında Aladağ, Karaisalı, Kozan, Çukurova, Sarıçam, Yumurtalık, İmamoğlu, Karataş, Yüreğir ve Ceyhan ilçelerinde **2.318** üreticimize **69.051,179** da alanda **29.680** kg ayçiçeği tohumu dağıtılmıştır.

Projenin toplam bütçesi **26.000.000** TL olup, bunun **%50'si** Bakanlığımız tarafından karşılanmıştır.

AKDENİZ MEYVE SİNEĞİ İLE MÜCADELE PROJESİ

Akdeniz Meyve Sineği Mücadelesi kapsamında İl-İlçe Teknik personelleri, Biyolojik Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve Bakanlık koordinatörlerinin katılımıyla 7 adet toplantı, sektör temsilcilerinin katılımıyla 2 adet eğitim ve değerlendirme toplantısı düzenlenmiştir. Ayrıca sezon boyunca sahada 3830 üreticimize bilgilendirme yapılmış olup, 1450 adet liflet ve 250 adet afiş dağıtılmıştır.

• Turunçgil Bitkilerinde Akdeniz Meyve Sineğine Karşı Biyoteknik Mücadele Projesi

Akdeniz Meyve Sineği Mücadelesi kapsamında sezon boyunca takip ettiğimiz monitör tuzak sayımlarında yüksek çıkan 5 ilçemizdeki risk barındıran bölgelerde, popülasyonu kontrol altına almak ve biyoteknik mücadele yöntemini yaygınlaştırmak için, Adana Büyükşehir Belediyesi katkılarıyla 16.650, Adana Ticaret Borsası katkılarıyla 930 adet olmak üzere, üreticilerimize toplam 17.580 adet Kitle yakalama tuzağını dağıtılmıştır.

ADANA İLİ 2025 YILI ENTEGRE MÜCADELE VE EKÜY PROJELERİ UYGULAMA ÖZETİ

Tablo 10: 2025 Yılı Entegre Mücadele Tablosu

Proje (Entegre Mücadele /EKÜY)	Bitkisel Ürün	Söz konusu ürün için İldeki Toplam Ekiliş Alanı İBS	Söz konusu ürün için İldeki Toplam Üretici Sayısı ÇKS	Söz konusu ürün için Projede Görevli Toplam Koordinatör Sayısı	Program		Uygulama		Gerçekleşme (%)
					Üretici Sayısı	Alan (Da)	Üretici Sayısı	Alan (Da)	
EKÜY	Turunçgil	800.770	15.189	4	100	50.000	100	50.000	100
Ente.Müc.	Buğday	1.216.793	19.143	4	200	30.000	180	30.000	100
Ente.Müc.	Mısır	892.422	8.700	5	200	30.000	175	30.000	100
Ente.Müc.	Ayçiçeği	717.194	11.410	9	30	1.200	30	1.200	100
Ente.Müc.	Pamuk	103.440	878	13	25	5.000	25	4.556	91
Ente.Müc.	Elma	10.132	738	3	33	330	40	330	100
Ente.Müc.	Kiraz	13.021	640	3	110	1.750	110	1.750	100
Ente.Müc.	Nar	27.761	900	3	24	930	24	930	100
Ente.Müc.	Zeytin	129.977	2.750	3	75	2.750	66	2.750	100
Ente.Müc.	Şeftali	17.872	350	3	40	1.600	40	1.600	100
Ente.Müc.	Patates	5.000	163	3	7	500	7	500	100
TOPLAM		3.934.382	60.861	53	844	124.060	797	123.616	

ADANA İLİ 2025 YILI HASAT ÖNCESİ PESTİSİT DENETİMİ UYGULAMA ÖZETİ

Tablo 11:2025 Yılı Hasat Öncesi Pestisit Denetimi Tablosu

Ürün	Söz konusu ürün için İldeki Toplam Üretici Sayısı	Söz konusu ürün için İldeki Toplam Üretim Alanı	2025 Programı	2025 Gerçekleşme	Gerçekleşme %	MRL Üstü Tespit Sayısı	Tavsiye Dışı Tespit Sayısı	Yasaklı Aktif Tespit Sayısı	Söz konusu Ürün İçin Uygulanan Toplam İdari Para Cezası Sayısı (Adet)	Söz konusu Ürün İçin Uygulanan Toplam İdari Para Cezası Miktarı (TL)	İmha Edilen Ürün Miktarı (kg)	Söz konusu Üründe Denetimler ile İlgili Bilgilendirme Yapılan Köy Sayısı	Söz konusu Üründe Denetimler ile İlgili Bilgilendirme Yapılan Üretici Sayısı	2026 Yılı Program Teklifi *
Altıntop	786	42.661	99	60	Devam Ediyor		3		3	63.018				99
Limon	4.449	229.875	385	260	Devam Ediyor	4	15		15	315.090				350
Mandarin	5.773	379.033	242	282	117%		9		9	189.054				242
Portakal	4.044	149.201	264	162	Devam Ediyor		8		8	168.048				264
Şeftali	350	17.872	10	16	160		3		3	63.018		5	50	10
Nektarin	420	28.203	14	21	150		3		3	63.018		6	60	12
Erik	130	7.037	10	8	70		5		5	105.030		4	30	4
Kiraz	640	13.021	12	4	33							4	45	10
Nar	900	27.761	55	58	105		20		20	420.120		5	50	55
Kayısı	160	7.432	5	6	120							4	40	5
Domates	1.000	20.115	16	9	56		1		1	21.006		9	271	15
Hıyar	150	7.319	10	13	120							6	65	8
Biber	1.200	28.327	27	33	122		5		5	105.030		15	75	24
Patlıcan	192	7.000	15	15	100							15	138	15
Kabak	60	2.623	8	4	50		1		1	21.006		13	123	6
Patates	750	55.891	14	14	100							17	387	10
Marul	400	20.000	66	64	97		22		22	231.066		28	293	60
İspanak	150	4.500	14	12	86							25	139	10
Karpuz	1.000	92.000	17	22	129		1		1	21.006		17	479	15
Toplam	22.554	1.139.871	1.283	1.063		4	96		96	1.785.510		173	2.245	1.214

2025 Yılı Diğer Hizmetler;

Zirai İlaç ve Gübre Bayii Denetimleri

İlimizde mevcut bulunan perakende ve toptan zirai ilaç bayi sayısı 424 olup toplam 1.907 denetim yapılmıştır.

İlimizdeki gübre bayi sayısı ise 1.297 olup toplam 2.567 denetim yapılmıştır.

Karantina Hizmetleri, Isıl İşlem ve Fumigasyon İşlemleri

***KARANTİNA**

2025 yılında; Karantinaya tabi zararlı organizma surveyleri kapsamında 23 üründe 31 karantina hastalık ve zararlısına karşı 127.500 da alanda surveyler yapılmıştır. Toplam 298 adet numune alınmış olup Adana Biyolojik Mücadele Enstitüsüne gönderilmiştir. Gelen numune sonuçları ile survey uygulama formları Karantinaya tabi zararlı organizma surveyleri sisteme (KASKs) bulaşıklık tespit edilen organizmalara karşı gerekli karantina tedbirleri uygulanmıştır.

***FUMİGASYON**

Bitki Karantinası Fumigasyon Yönetmeliğince Zararlı organizma ile mücadeleyi, ticarî amaçla yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlar, zirai fumigasyon ruhsatı almak zorundadırlar.

Fumigasyon; Her türlü biyolojik dönemlerdeki böcekleri ve diğer zararlı hastalık etmenlerini öldürmek amacıyla gaz geçirmez kapalı bir ortama, belirli bir sıcaklıkta ve belirli bir miktarda gaz halinde etki eden kimyasal bir madde (fümigant) vermek ve belirli bir süre gazı bu ortamda tutma işlemidir.İlimizde İhracata giden ürünlerde, depolarda, silolarda fumigasyon ilaçlaması ile ev, gıda işletmelerinde Halk Sağlığı İlaçlaması yapan fumigasyon ruhsat belgesi verilmiş 12 adet firma vardır. İl Müdürlüğümüzce bu firmaların yılda iki kez denetimleri yapılmaktadır.

***ISIL İŞLEM**

2025 yılı birinci 6 (altı) aylık 25 adet ve ikinci 6 (altı) aylık 25 adet ISPM-15 Ahşap Ambalaj Malzemesi İşaretleme İzin Belgeli İşletmemizin denetimi yapılmıştır.

ISPM-15 kullanıcı (ihracatçı) / Tedarikçi (ikinci elçi) 14 adet firma denetimi yapılmıştır.

Başvuru dilekçesine istinaden ihracatta kullanılan ahşap ambalaj malzemesi tedarikçi kayıt belgesi 2 adet düzenlenmiştir.

Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik hükümlerine göre geri bildirim konu olan ürünlere ait denetimler yapılmıştır. Yapılan denetimlere istinaden ilgili Mevzuat doğrultusunda öngörülen idari ceza uygulamaları gerçekleştirilmiştir.

Anız, Biçerdöver Kontrol Çalışmaları

15 İlçe Müdürlüğümüzde 15 araç ve 87 teknik personel kontrol ve eğitici olarak görevlendirilmiş olup, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

2025 yılı çalışmalarında;

2.000 Adet “Biçerdöverde Dane Kaybı Nasıl Önlenir” lifleti,

2.000 adet “Biçerdöverde Hasatta Dikkat Edilecek Hususlar” lifleti,

4.000 adet “Anızı Yakarak Bereketini Kaçırma” lifleti,

4.000 adet “Anızı Yakan Geleceğini Yakar” afişi ve

4.000 adet “Anızı Yakan Geleceğini Yakar” broşürü bastırılmış ve İlçe Müdürlüklerince dağıtılmıştır.

Çiftçiler hububatın sap artıklarını genellikle balya yapmakta, balya yapmayanlar tarlanın sapını satmakta veya konargöçer hayvan sahiplerine para karşılığı kiraya vermektedir. İlimizde anız yangını genelde I. Ürün ve II. Ürün Mısır hasadı sonrası görülmektedir. Ayrıca ilimizde bulunan Biyokütle Enerji Santrallerinin faaliyetleri neticesi anız yangınlarının azaldığı görülmüştür.

Tohumluk Beyannameleri ve Tarla Kontrolleri

Yurtiçi ve ihracat amaçlı tohumluk sertifikası almak isteyen ve ilimiz sınırlarında üretim yapmak isteyen tohum üreticileri müdürlüğümüze tohumluk beyannamesi vermektedir. Bu beyannamelere ait olarak Müdürlüğümüzce yeterli sayıda parsel kontrolleri yapılarak raporlar düzenlenmektedir.

1 Ocak – 31 Aralık 2025 döneminde İlimizde tohumluk üretmek amacıyla Müdürlüğümüze verilen tohumluk beyannameleri sayısı aşağıdaki gibidir.

Tablo 12: Tohumluk Beyanname Sayısı (adet)

Türler	Beyanname Sayısı (Adet)	Üretim Alanı (da)
Buğday	248	28.278
Arpa	48	1.590
Nohut	14	63
Kuru bezelye	4	10
Soya	246	18.807
Toplam	560	48.748

Tablo 13: Tohum Numune Alım Sayısı (adet)

Türler	Alınan Numune Sayısı
Mısır (sertifikasyon)	1.167
Mısır (GDO)	510
Pamuk (sertifikasyon)	770
Pamuk (GDO)	495
Ayçiçeği	1.225
Soya	92
Soya(GDO)	85
TOPLAM	4.344

Tablo 14: Yetkilendirilen İşletme Sayıları (adet)

Belge	İşletme sayısı
Tohum Üretici Belgesi	53
Fidan Üretici Belgesi	23
Tohum Yetiştirici Belgesi	967
Fide Üretici Belgesi	12
Süs Bitkileri Üretici Belgesi	18
Tohumluk Bayi Belgesi	357
Doku Kültürü ile Tohumluk Üretici Belgesi	3
TOPLAM	1.430

Kaçak Kenevir Ekimi İmha Çalışmaları, Bağımlılıkla Mücadele Çalışmaları

2025 yılında;

İlimizde Kaçak Kenevir çalışmalarında 70 olayda 4.515 kök bitki tespiti yapılmıştır. 1.304 gr kubar esrar tespiti yapılmıştır. İlimizde Kaçak kenevir ekimi ile mücadele çalışmaları kapsamında 29 eğitim toplantısında 313 kişiye eğitim verilmiştir. 436 adet bilgi notu dağıtılmıştır.

Bitki Hastalık ve Zararlıları İle Mücadele

Kiraz sineği, zeytin sineği, kanadı noktalı sirke sineği, Akdeniz meyve sineği ve zeytin güvesine karşı monitör tuzaklar kurularak yıl boyunca takibi yapılmıştır.

Süne ile ilgili 588.300 da alanda sürveylerimiz tamamlanmış olup, sürveyler neticesinde 2025 yılı için kimyasal mücadeleye gerek duyulmamıştır.

İlimizde yetiştirilen diğer ürünlerde bulunan hastalık ve zararlıların mücadeleleri kapsamında eğitimler yapılmakta, kimyasal ve kültürel mücadeleler konusunda üreticilerimiz bilgilendirilmektedir.

3

HAYVAN SAĞLIĞI VE YETİŞTİRİCİLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

2025 yılı içerisinde Adana ilinde hayvan sağlığı ve hayvansal üretimin korunmasına yönelik faaliyetler, Hayvan Hastalıkları ve Hayvan Hareketleri Genelgesi ile ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yürütülmüştür. İl genelinde bulaşıcı hayvan hastalıklarının önlenmesi, hayvan hareketlerinin kontrol altına alınması, aşılama faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve hayvansal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla planlı çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Hayvan Varlığı;

31 Aralık 2025 tarihi itibarıyla Adana ilinde toplam hayvan varlığı 266.359 adet büyükbaş, 1.013.494 adet küçükbaş, 467.055 adet arılı kovan ve 7.871.863 adet kanatlı hayvan olarak kayıt altına alınmıştır.

Tablo 15: Hayvan Sayısı (adet)

Büyükbaş Sayısı	266.359
Küçükbaş Sayısı	1.013.494
Arılı Kovan	467.055
Kanatlı Hayvan Sayısı	7.871.863

Hayvancılık İşletme Sayıları;

Tablo 16: İlçe Bazlı Hayvan İşletme Sayıları

İLÇE ADI	ADANA İLİMİZDEKİ BÜYÜKBAŞ HAYVAN İŞLETME SAYILARI	ADANA İLİMİZDEKİ KÜÇÜKBAŞ HAYVAN İŞLETME SAYILARI
ALADAĞ	634	849
CEYHAN	1.300	460
ÇUKUROVA	230	122
FEKE	1.455	527
İMAMOĞLU	555	310
KARAIŞALI	1.208	887
KARATAŞ	325	163
KOZAN	2.574	1.045
POZANTI	175	138
SAİMBEYLİ	905	411
SARIÇAM	1.732	438
SEYHAN	440	76
TUFANBEYLİ	1.349	169
YUMURTALIK	365	248
YÜREĞİR	1.253	309
TOPLAM	14.500	6.152

Hayvancılık Desteklemeleri;

Tablo 17: 2025 Yılı Hayvancılık Destekleri

HAYVANSAL ÜRETİMİN DESTEKLENMESİ	297.308.085
Yem Bitkileri	7.869.599
Süt	14.041.399
Çiğ Süt Temel Desteği	9.614.397
Çiğ Süt Yönlendirici Destekler	978.223
Çiğ Süt Verimlilik Destekleri	20.974.196
Büyükbaş Hayvancılık Temel Desteği	56.085.000
Büyükbaş Hayvancılık Yönlendirici Destekler	33.773.700
Büyükbaş Hayvancılık Verimlilik Destekleri	24.030.400
Arıcılık Temel Desteği	42.635.500
Arıcılık Yönlendirici Desteği	13.165.874
Küçükbaş Hayvancılık Temel Desteği (Kuzu-Oğlak)	44.138.800
Küçükbaş Hayvancılık Yönlendirici Destekler (Kuzu-Oğlak)	15.898.560
Küçükbaş Hayvancılık Verimlilik Destekleri (Kuzu-Oğlak)	4.788.000
Besilik Sığır Temel Desteği	1.750.500
Besilik Sığır Yönlendirici Destekler	87.450
Besilik Sığır Verimlilik Destekleri	1.193.400
Hayvan Hastalıkları Tazminatı	5.680.318
Süt Analizi	562.769
Atık Desteği	40.000

Ayrıca 2025 yılı içerisinde ilk kez uygulamaya alınan Kırsalda Bereket Desteklemesi (Yem Desteği) kapsamında üreticilere 67.500 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Buzağı, malak, kuzu-oğlak, kırmızı et, sürü yöneticisi ve gen kaynaklarının yerinde korunmasına yönelik destekleme ödemeleri yıl sonu itibarıyla devam etmektedir.

Aşılama Faaliyetleri;

Şap hastalığı kapsamında 2025 yılında il genelinde 8 adet büyükbaş hayvan hastalıktan etkilenmiş, hastalığa bağlı hayvan kaybı yaşanmamıştır. Büyükbaş hayvanlarda şap aşılama oranı %99 olarak gerçekleşmiştir. Hastalık nedeniyle Kozan ve Ceyhan ilçelerinde hayvan pazarları geçici olarak kapatılmış, Ceyhan hayvan pazarı üç ay süreyle kapalı kalmış, Kozan hayvan pazarı ise hastalık mihrakı nedeniyle yıl sonu itibarıyla kapalı durumunu sürdürmüştür. Şap hastalığı ile mücadele kapsamında karantina, kordon, tecrit, bilgilendirme ve hayvan hareket kısıtlamaları uygulanmıştır.

Programlı aşılama çalışmaları kapsamında 2025 yılında büyükbaş hayvanlarda şarbon hastalığına karşı aşılama oranı %93,57 olarak gerçekleşmiştir. Büyükbaş hayvanlarda sığır brusellozu aşılama oranı %52,2 olarak kaydedilmiştir. Şap hastalığına yönelik yürütülen aşılama çalışmaları sonucunda büyükbaş hayvanlarda %99 oranına ulaşılmıştır. Büyükbaş hayvanlara yönelik aşılama faaliyetleri planlı şekilde yürütülmüş, saha uygulamaları ve kayıt işlemleri mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Aynı yıl içerisinde küçükbaş hayvanlarda yürütülen programlı aşılama faaliyetleri kapsamında şarbon hastalığına karşı aşılama oranı %96,3 olarak gerçekleşmiştir. Koyun ve keçilerde bruselloz hastalığına karşı yapılan aşılama oranı %63,1 seviyesinde kaydedilmiştir. Koyun ve keçi çiçek hastalığına yönelik aşılama oranı %54,1 olarak gerçekleşmiş, koyun ve keçi vebası (PPR) hastalığına karşı yürütülen aşılama çalışmaları sonucunda %82,7 oranına ulaşılmıştır. Küçükbaş hayvanlara yönelik aşılama çalışmaları da mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmüştür.

Zoonotik hastalıklarla mücadele kapsamında 2025 yılında kedi ve köpeklerde kuduz hastalığına karşı yürütülen aşılama çalışmaları sonucunda %129 oranında aşılama gerçekleştirilmiştir. Bu oran, sahipsiz hayvanlar ile sahipli hayvanlara yönelik yoğun aşılama kampanyaları ve önceki yıllardan devreden eksik kayıtların tamamlanmasına bağlı olarak hedef nüfusun üzerinde aşılama yapıldığını göstermektedir. Kuduz hastalığına karşı yürütülen çalışmalar halk sağlığının korunması açısından öncelikli faaliyetler arasında yer almıştır.

Küpeleme Faaliyetleri

Küpeleme faaliyetleri kapsamında 2025 yılı içerisinde 71.767 adet büyükbaş ve 329.237 adet küçükbaş hayvan küpelenmiş olup çalışmalar yıl boyunca sürdürülmüştür.

Suni Tohumlama Faaliyetleri

Hayvansal üretimi geliştirmeye yönelik projeler kapsamında il genelinde görev yapan 85 veteriner hekim, 1 veteriner sağlık teknikeri ve 4 veteriner sağlık teknisyeni tarafından 2025 yılı içerisinde toplam 15.012 adet suni tohumlama uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Hayvan hareketleri, Yol Kontrolleri, Sevk ve Raporları;

Hayvan hareketleri ve yol kontrolleri kapsamında büyükbaş hayvanlar için 1.666 veteriner sağlık raporu düzenlenerek 29.318 hayvanın sevkı gerçekleştirilmiştir. Küçükbaş hayvanlar için 245 veteriner sağlık raporu ile 22.214 hayvan sevk edilmiştir. Arı ve canlı balık sevkleri için 1.000 veteriner sağlık raporu düzenlenmiş, hayvansal ürünler kapsamında 607 rapor ile toplam 1.688.905,8 kilogram ürün sevkı yapılmıştır. Yol kontrolleri sonucunda mevzuata aykırı hareketler için idari yaptırımlar uygulanmıştır.

UKİP (Ulusal Kalıntı İzleme Programı);

Tablo 18: (UKİP) 2025 Yılı Denetim sayıları

(UKİP) 2025 YILI DENETİM(ALINAN NUMUNE) SAYILARI						
SU ÜRÜNÜ	KOYUN/KEÇİ SÜT	BÜYÜKBAŞ	BROİLER	İNEK SÜTÜ	BAL	YUMURTA
6	18	22	410	7	66	20

Kanatlı İşlemleri faaliyeti;

Kanatlı İşletmelerinde Biyogüvenlik Talimatı ve Ulusal Salmonella Kontrol Programı kapsamında denetimler, Damızlık Kümelerinin ve Kuluçkahanelerin denetimi, numune alımı ve sağlık sertifikası düzenlenmesi yapılmaktadır. 2025 Yılında Sözleşmeli üretim planlaması dahilinde 89 işletme sözleşmeli üretim kapsamına alınmıştır.

Arı işletmeler ve Onaylı süt çiftlikleri;

Arı işletme sayıları 2025 yılı itibarıyla 10 adet olarak kaydedilmiş olup, il genelinde onaylı süt çiftliği sayısı 4 olarak korunmuştur. Arı işletmeler ve onaylı süt çiftlikleri yıl boyunca mevzuat kapsamında düzenli olarak denetlenmiştir.

Tablo 19: Arı İşletme ve Onaylı Süt Çiftliği Sayıları

	2023	2024	2025
Arı İşletme Sayıları (Son 3 yıl)	7	14	10
Onaylı Süt Çiftliği Sayıları (Son 3 yıl)	4	4	4

Tablo 20: Hastane, Muayenehane, Poliklinik, Ev Hayvanları Satış ve Eğitim Yerleri

Hastane, Muayenehane, Poliklinik, Ev Hayvanları Satış ve Eğitim Yerleri			
	Sayı	Denetim Sayısı	2025 yılı Açılış Sayısı
<i>Veteriner Hekim Hastane</i>	4	4	-
<i>Veteriner Hekim Poliklinik</i>	1	1	-
<i>Veteriner Hekim Muayenehanen</i>	225	225	19
<i>Ev Hayvanları Satış Yeri</i>	36	36	3
<i>Ev Hayvanları Barınma</i>	3	3	-
<i>Ev Hayvanları Eğitim Yeri</i>	1	1	-

Hayvan ve Hayvansal Ürün 2025 İhracat-İthalat İşlemleri;

Tablo 21: İthalat/İhracat Verileri

HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜN 2025 İHRACAT-İTHALAT İŞLEMLERİ		
ÜRÜNLER	Sertifika Sayısı (Adet)	İhracat Miktarı
Yumurta	76	24.218.175 adet
Tavuk Eti	3808	84.608.473 kg
Trofe	66	786 kg
Canlı Tavuk	214	1.307.210 adet
Canlı Cıvcıv	152	6.391.288 adet
Yolcu Beraberi Kedi-Köpek	272	309 adet
Muhabbet kuşu, Amazon Papağanı	2	8 adet
Canlı At ve Katır	13	141 adet
Süt ve Süt Ürünleri	138	725.145,88 kg
Yem	109	195.046.065 kg
Süs Tavuğu	51	801 adet
Bal ve Bal Ürünleri	5	5.011 kg
Faydalı Böcek	21	6.696.000 adet
Kedi-Köpek Maması ve Çiğneme Ürünü	122	2.325.586 kg
Muhtelif Börek Çeşitleri, Mantı, Künefe ve Pizza	16	75.102,22 kg
Muhtelif Et ve Et Ürünleri (Karkas ve Diğer)	9	44.383 kg
Sakatat (Kuzu Ayağı, Kuzu Bağırsak, Asorti Edilmiş Koyun Bağırsağı)	24	144.535 kg
Tavuk Unu	1	26.000 kg
Dana Kuzu İç Yağı	10	176.534 kg
Mayonez	2	5.518 kg
2025 YILI İTHALAT İŞLEMLERİ		
İthalat Kontrol Belgesi	49	-
İthal Canlı Sığır		16.480 adet

Tablo 22: Safkan Yarış Atı Faaliyetleri

2025 YILI (31.12.2025) SAFKAN YARIŞ ATI FAALİYETLERİ	
SAFKAN YARIŞ ATI DAMIZLIK BELGESİ SAYISI	70
SAFKAN YARIŞ ATI TESCİL BELGESİ SAYISI	124
DON VE EŞGAL DÜZELTME SAYISI	3
SAFKAN YARIŞ ATI ÖLÜM BİLDİRİMİ SAYISI	55
SAFKAN YARIŞ ATI SAHİP DEĞİŞİKLİĞİ SAYISI	2
SAFKAN YARIŞ ATI DAMIZLIK VİZE SAYISI	420
SAFKAN YARIŞ ATI PEDİGRİ YENİLEME SAYISI	2

Diğer İş ve İşlemler

Adana ilinde 7 adet kanatlı kesimhane ve 5 adet kırmızı et mezbahası faaliyet göstermekte olup, üretim planlamalarına göre önümüzdeki yıllarda kırmızı et, süt ve yumurta üretiminde artış öngörülmektedir. Kurban Bayramı dönemlerinde hayvan hareketleri, pazar denetimleri ve yol kontrolleri artırılarak gerekli tedbirler alınmakta, bayram sonrasında sistem kayıtları güncellenmektedir.

Hayvan, hayvansal ürün ve yan ürünlere ilişkin ihracat işlemleri kapsamında 2025 yılı boyunca ihracat kontrolleri gerçekleştirilmiş, alınan numunelere ilişkin analizler yapılmış ve mevzuata aykırılık tespit edilen durumlar için gerekli işlemler uygulanmıştır.

2025 yılı verileri ve mevcut hayvansal üretim altyapısı dikkate alınarak yapılan değerlendirmelerde, Adana ilinde hayvansal üretimin önümüzdeki yıllarda artarak devam etmesi öngörülmektedir. Üretim planlamaları, hayvan varlığı, kesimhane ve mezbaha kapasiteleri, destekleme politikaları ve biyogüvenlik uygulamaları doğrultusunda 2026–2028 dönemine ilişkin beklentiler belirlenmiştir.

2026 yılı için yapılan projeksiyonlarda Adana ilinde kırmızı et üretiminin yaklaşık 40.365 ton, süt üretiminin 382.505 ton ve yumurta üretiminin 189.579.595 adet seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu artışın, aşılama oranlarının yüksekliği, suni tohumlama faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, yem desteklemeleri ve hayvansal hastalıklarla etkin mücadelenin sürdürülmesine bağlı olarak sağlanacağı öngörülmektedir.

2027 yılına yönelik beklentiler kapsamında kırmızı et üretiminin 42.384 tona, süt üretiminin 401.630 tona ve yumurta üretiminin 199.058.575 adede ulaşması öngörülmektedir. Bu dönemde özellikle üretim planlamasına dayalı destekleme modellerinin etkisinin daha belirgin hale gelmesi, kayıtlılığın artması ve hayvansal üretimde verimliliğin yükselmesi beklenmektedir.

2028 yılı projeksiyonlarında ise Adana ilinde kırmızı et üretiminin 44.503 ton, süt üretiminin 421.712 ton ve yumurta üretiminin 209.011.504 adet seviyesine ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu artışın, hayvancılık desteklemelerinin sürdürülebilir şekilde devam etmesi, kırsalda yem teminine yönelik desteklerin güçlenmesi, hayvan sağlığı hizmetlerinin etkinliğinin artırılması ve modern üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması ile mümkün olacağı değerlendirilmektedir.

Önümüzdeki üç yıllık dönemde hayvansal üretimde niceliksel artışın yanı sıra kalite, biyogüvenlik, izlenebilirlik ve halk sağlığı açısından da olumlu gelişmelerin sağlanması hedeflenmektedir. Bu çerçevede Adana ilinde hayvancılık sektörünün bölgesel ve ulusal düzeyde stratejik önemini koruyarak gelişimini sürdüreceği öngörülmektedir.

Su ürünleri üretimi (avcılık-yetiştiricilik);

Adana, 160 kilometrelik kıyı şeridi, 5 lagünü, Seyhan ve Ceyhan nehirleri, 19 baraj gölü ve 29 göleti ile su ürünleri açısından eşsiz bir potansiyele sahiptir. Bu zenginlik, ilimizi su ürünleri yetiştiriciliği ve avcılığı için ideal bir merkez yapmaktadır.

Denizde Ağ Kafeslerde 12 firmaya ait 28 tesis, iç sularda 33 su ürünleri yetiştiricilik tesisi ve 7 adet işleme ve değerlendirme tesisi bulunmaktadır. Denizde 236, iç sularda 38 balıkçı teknesi faaliyet göstermektedir.

Tablo 23: Su Ürünleri Tesis Sayıları

Su ürünleri	2025 (adet)
İç su Yetiştiricilik Tesis Sayısı	33
Denizde Ağ Kafeslerde Tesis sayısı	12 Firmaya ait 28 tesis
Su Ürünleri Kontrol Teknesi Sayısı	1
Su Ürünleri Kooperatifi	20
Balıkçı Gemisi Sayısı	274

Adana ilinde su ürünleri üretimi avcılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinden oluşmaktadır. 2023 yılında toplam üretim 8.468 ton olarak gerçekleşmiş, bunun 5.868 tonu avcılık, 2.600 tonu ise yetiştiricilikten elde edilmiştir.

2024 yılında av sezonunda yaşanan düşüşler ve iklim kaynaklı stok değişimleri nedeniyle avcılık üretimi 5.303 tona gerilemiş, yetiştiricilik üretimi ise 2.300 ton olarak kaydedilmiştir. Böylece toplam üretim 7.603 ton olmuştur.

2025 yılı itibarıyla, deniz kafes balıkçılığının devreye girmesi ve iç sularda üretim artışının desteklenmesiyle birlikte yetiştiricilik üretimi 2.500 tona yükselmiş, avcılık üretimi ise 4.617 ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam su ürünleri üretimi 7.117 ton seviyesine ulaşmıştır.

Tabloda görüldüğü üzere, yıllar bazında avcılık üretiminde dalgalanma yaşanırken, yetiştiricilik üretimi daha dengeli bir seyir izlemektedir. Önümüzdeki dönemde deniz kafes balıkçılığı projelerinin tamamlanmasıyla birlikte toplam üretimde önemli artış beklenmektedir.

Tablo 24: Su Ürünleri Üretimi

Üretim (ton)	2023	2024	2025
Avcılık (Deniz/İçsu)	5.868	5.303	5.625
Yetiştiricilik(Deniz/İçsu)	2.600	2.300	2.516
Toplam	8.468	7.603	10.106

Balıkçı barınakları;

Balıkçı barınakları, balıkçılık faaliyetlerimiz açısından hayati bir konuma ve öneme sahiptir. Bu yerler, balıkçı teknelerinin korunma, barınma ve bakım-onarım amaçlı ihtiyaçlarının karşılandığı yerler olduğu gibi, balıkçı tekneleri tarafından avlanılan, avcılık ürünlerinin karaya çıkışı noktaları olarak ta hizmet vermektedirler.

Bu kapsamda İlimiz Karataş ve Yumurtalık ilçelerinde Balıkçı barınakları bulunmaktadır. Karataş balıkçı barınağı bölgemizdeki en iyi barınak olarak bilinmektedir.

İl Müdürlüğümüz Su Ürünleri Bilgi sisteminde kayıtlı yaklaşık 173 adet Balıkçı gemisi Karataş Balıkçı Barınağında, 63 Adet Balıkçı gemisi Yumurtalık Balıkçı Barınağında bulunmaktadır.

Karataş İlçesinde bulunan Balıkçı barınağı 1981 yılında hizmete açılmış olup 53.850 m2 alana sahiptir. 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 17. maddesinde yapılan değişiklikle, balıkçı barınaklarının kiralaması yetkisi 01/01/2020 tarihinden itibaren Bakanlığımıza verildiğinden Haziran 2021 yılında İl Müdürlüğümüz tarafından 10 (On) yıllığına S.S. Karataş Su Ürünleri Kooperatif Başkanlığına kiraya verilmiştir.

Yumurtalık İlçesinde bulunan Balıkçı barınağımız da 1981 yılında hizmete açılmış olup 21.585 m2 alana sahiptir. 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 17. maddesinde yapılan değişiklikle, balıkçı barınaklarının kiralaması yetkisi 01/01/2020 tarihinden itibaren Bakanlığımıza verilmeden önce kiraya verilme işlemleri önceki yıllarda Yumurtalık Malmüdürlüğü tarafından yapılmış ve kira süresinin bitiminden sonra tekrar ihalesi yapılmak istenmiş ancak Yumurtalık Balıkçı barınağının olduğu yer 'Ayas Antik Kenti Sit Haritası'nda belirtilen sit alanı içerisinde kaldığından kiralama için ihaleye çıkamamıştır.

Yumurtalık Malmüdürlüğü balıkçı barınağını ihaleye çıkamadığından 2886 Devlet ihale kanunu ve Hazine taşınmazlarının idaresi hakkında yönetmelik kapsamında önceki işletmecisi olan Yumurtalık Merkez Su ürünleri Kooperatifine tahsis ederek ilgili kooperatiftan her yıl devlet adına ecrimisil ücreti alınmış ve 01.01.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununda yapılan değişiklikten sonrada ihale yapma yetkisi Bakanlığımıza devredildikten sonra yine aynı gerekçeyle ihaleye çıkılamamış ve bu kapsamda ihalesi yapılamayan Balıkçı barınaklarındaki ücretin tahsil edilmesi Bakanlığımız Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün 23.11.2021 tarih ve E-75453017-140.01-3031202 sayılı yazının 6. Maddesindeki 'Ecrimisil Bedellerinin Belirlenmesi ve Tahsil Edilmesi' başlıklı bölümünün 6. fıkrasındaki 'En son hesaplanan ve tahsil edilen ecrimisil bedeli üzerinden, hiçbir indirim yapılmaksızın, yeniden değerlendirme oranları ilave edilerek her yılın kullanım bedellerinin hesaplanması, ödenmeyen kısmın işletmecinin talebine bağlı olarak defaten veya bir ödeme planı (en fazla 4 taksit) ödenmesinin sağlanması gerekmektedir' hükmü kapsamında İl Müdürlüğümüz tarafından S.S. Yumurtalık Merkez Su ürünleri Kooperatifinden her yıl kullanım bedeli ücreti alınmaktadır.

Bunun yanı sıra Yumurtalık balıkçı barınağı balıkçılık faaliyetleri olarak hem küçük hem de mevcut yapısı itibarıyla yetersiz görülmekte olup barınağının olduğu yer 'Ayas Antik Kenti Sit Haritası'nda belirtilen sit alanı içerisinde kaldığından herhangi bir yenileme ve kapasite artırma imkanı bulunmamaktadır.

İşletme sayıları/kapasite kullanım oranları;

Adana il sınırlarında toplam 37 adet iç su tesisi ve 12 adet deniz tesisi olmak üzere 49 adet su ürünleri yetiştiricilik ve avcılık tesisi bulunmaktadır. İç sularda 5 dalyan, 1 spirulina tesisi, 16 karasal alabalık işletmesi, Seyhan Baraj Gölü'nde 3, Kozan Baraj Gölü'nde 1, Kavşakbendi Baraj Gölü'nde 3 ve Gökkaya Baraj Gölü'nde 2 adet ağ kafes işletmesi, 3 mersin balığı tesisi, 1 sazan yetiştiriciliği ve 2 süs balıkları işletmesi faaliyet göstermektedir.

2025 yılı toplam üretim kapasitesi 3992 ton/yıl olup, 3363 ton/yıl kapasitede alabalık üretim tesisleri mevcuttur. Fiili kapasite 2500 ton/yıl'dır.

Su ürünleri desteklemeleri;

Su ürünleri yetiştiriciliği desteklemesi kapsamında, 2025 yılı su ürünleri destekleme tebliğ çerçevesinde 7 üretici 10 tesis için başvuru yapmıştır. Ürün olarak 1.394.633 kg alabalığa, toplamda kesintilerle birlikte (balık tanıtım payı) 2.172.478,33 TL destek ödemesi yapılmıştır.

Tablo 25: Su ürünleri Üretim Desteklemeleri

SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN DESTEKLENMESİ	4.819.818
Su Ürünleri	2.172.478
Küçük Ölçekli Balıkçılığın Desteklenmesi	1.731.900
Balon Balığı Avcılığının Desteklenmesi	915.440

Adana İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'ne kayıtlı 236 balıkçı gemisi sahibinden 14'ü kadın olup, 2025 yılında 184 balıkçıya toplam 1.741.900,00 TL destek sağlanmıştır. Bu artan destekler, küçük ölçekli balıkçılığın sürdürülebilirliğine önemli katkı sunmaktadır. 2025 yılında balon balığı avcılığı desteklemeleriyle yaklaşık 83.310 adet balon balığı avlanarak ekonomiye kazandırılmış ve 915.440,00 TL ödeme yapılmıştır. Bu rakamlar, artan farkındalık ve etkin mücadele ile her geçen yıl önemli ölçüde artmaktadır.

Su ürünleri kontrol ve denetim sayıları;

İlimizde su ürünleri kontrol ve denetim faaliyetleri, sürdürülebilir avcılığın sağlanması, stokların korunması ve mevzuata uygun üretimin devam ettirilmesi amacıyla her yıl düzenli olarak yürütülmektedir. 2023 yılında toplam 3.200 denetim gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında denetim kapasitesi artırılarak 4.125 denetime ulaşılmıştır. Bu denetimlerde mevzuata aykırı faaliyet yürüttüğü tespit edilen 10 şahıs ve işletmeye toplam 54.604 TL idari para cezası uygulanmıştır.

2025 yılında ise Aralık ayı itibarıyla 5.245 denetim yapılmıştır. Bu dönemde mevzuata aykırılık tespit edilen 11 işletmeye toplam 177.330 TL idari para cezası uygulanmıştır. Denetimler; denizde, iç sularda, kara yolu kontrollerinde, perakende satış noktalarında ve yetiştiricilik tesislerinde olmak üzere çok yönlü şekilde yürütülmeye devam etmektedir.

Su ürünlerinin geliştirilmesine yönelik ilde yürütülen tüm projeler;

Karataş ilçemizin Adalı Mahallesi sınırları içinde yer alan 6.337 dekar alan üzerinde kurulacak olan Su Ürünleri Organize Sanayi Bölgesi, bölgemizdeki ekonomik dönüşümün en güçlü adımlarından birini oluşturmaktadır. Bu proje, Avrupa'nın ilk ve tek Su Ürünleri Organize Sanayi Bölgesi olma özelliğine sahip olup, hem tatlı su hem de deniz suyu ile yetiştirilebilen türlerin üretileceği modern bir altyapı oluşturacaktır.

Projenin tam kapasiteyle faaliyete geçmesiyle birlikte yılda 60.000 ton su ürünü üretimi hedeflenmektedir. Bu üretim sayesinde bölgemizde 3.000 kişiye doğrudan istihdam sağlanacaktır. Yaklaşık 4 milyar TL yatırım büyüklüğüne sahip bu organize sanayi bölgesi, aynı zamanda ülkemizin su ürünleri sektöründe dış ticaret fazlasını artıracak önemli bir merkez olacaktır. Proje hayata geçtiğinde yıllık ihracata 150 milyon dolar katkı sunması beklenmektedir.

Bu yatırımla birlikte ülkemizin su ürünleri üretiminde yaklaşık %15 artış, Adana özelinde ise mevcut üretimin 10 katına kadar çıkması öngörülmektedir. Su ürünleri sektöründe katma değer oluşturan, ihracatı artıran ve istihdam yaratan bu projeyle Adana, Türkiye'nin su ürünleri üssü haline gelecektir.

Su Ürünleri Üretim İstasyonu ;

DSİ Baraj içi Tesislerinde bulunan Adana İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Su Ürünleri Üretim İstasyonu'nda farklı büyüklükte 9'u beton, 10'u toprak 19 adet yavru ve anaç balık havuzu yer almaktadır. Adana Su Ürünleri Üretim İstasyonu'nda 2025 yılı yavru sazan balık nakli yapılan iller aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 26: 2025 Yılı Balıklandırma Programı

İl	2025 Yılı Balıklandırma Programı (Adet)
Adana	1.824.500
Aksaray	455.000
Hatay	1.020.000
Kayseri	978.150
Karaman	107.950
Kahramanmaraş	700.000
Konya	2.976.200
Kırşehir	943.250
Mersin	362.000
Nevşehir	856.750
Niğde	96.600
Osmaniye	179.600
Genel Toplam	10.500.000

Yapay Resif Projesi;

Adana'nın Karataş ilçesinde deniz ekosisteminin canlandırılması, balık popülasyonunun artırılması ve sürdürülebilir balıkçılığın desteklenmesi amacıyla Yapay Resif Projesi hayata geçirilmiştir. Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz ile Karataş Belediyesi iş birliğinde yürütülen proje kapsamında, her biri 850 kilogram ağırlığında olan 485 adet yapay resif denize bırakılmıştır.

Bu yapılar, hem balıkların barınma ve üreme alanlarını artırmakta hem de av baskısını doğal stoklar üzerinden alarak ekosistemin kendini yenilemesine katkı sağlamaktadır. Resiflerin denize yerleştirilmesinden sonra bölgede tür çeşitliliğinin ve biyokütlenin belirgin şekilde arttığı gözlemlenmiştir. Proje, Karataş kıyılarında ekolojik yaşamın güçlendirilmesi ve balıkçılık faaliyetlerinin sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması açısından bölge için önemli bir kazanım olmuştur.

Deniz Çöpleri İl Eylem Planı (Sıfır Atık Projesi);

Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde yürütülen Deniz Çöpleri İl Eylem Planlarının Hazırlanması ve Uygulanması Genelgesi kapsamında, ilimizde deniz çöplerinin toplanmasına yönelik çalışmalar düzenli olarak yapılmaktadır. Bu çerçevede, Karataş ve Yumurtalık ilçelerimizin kıyı şeridinde İl Müdürlüğümüz teknik personeli tarafından kapsamlı bir temizlik faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda Karataş sahilinden 6 büyük çöp poşeti dolusu atık toplanmış, toplam 122 kg katı atık sahadan uzaklaştırılarak uygun yöntemlerle bertaraf edilmiştir. Bu çalışmalar, deniz ekosisteminin korunması, kirliliğin azaltılması ve gelecek nesillere daha temiz bir çevre bırakılması amacıyla düzenli olarak devam etmektedir.

Su Ürünleri ve Balığın Önemi;

Gelecek nesillerde sağlıklı beslenme alışkanlıklarının kazandırılması ve doğal kaynaklarımızın korunması amacıyla okullarda bilgilendirme çalışmaları yürütülmektedir. İl Müdürlüğü olarak öğrencilerimize su ürünlerinin ve özellikle balığın insan sağlığı açısından önemi anlatılmaktadır.

Bu eğitimlerde öğrencilere balığın;

Sağlık için taşıdığı yüksek besin değeri, Beyin gelişimine ve öğrenme başarısına katkıları,

Çevre ve su kaynaklarının korunmasındaki rolü görsel ve uygulamalı örneklerle aktarılmaktadır.

Bu sayede çocuklarımız hem daha bilinçli tüketiciler olmakta hem de doğaya duyarlı bireyler olarak yetişmektedir. Eğitimin sürdürülebilir balıkçılığın temel unsurlarından biri olduğu vurgulanmakta, öğrencilerimize yaşam boyu çevre bilinci kazandırılmaktadır.

TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Toprak Koruma Kurulu Faaliyetleri;

2025 yılında 4 ayrı günde 96 gündem maddesi görüşülmüş ve karar alınmıştır.

Organize Tarım Bölgeleri Faaliyetleri;

A- Adana Karataş Sera Organize Tarım Bölgesi

2018 yılında Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı olarak Adana Valiliği, Adana Büyükşehir Belediyesi, Adana Ticaret Odası, Adana Ticaret Borsası, Karataş Belediyesi ve Karataş Ziraat Odasının iştirakleri ile sera kuruluşlarının istek ve önerileri göz önünde bulundurularak kurulmuştur.

Şekil 3: Karataş Sera OTB

- TDİOSB Adana kent merkezine 50 km, Karataş ilçe merkezine 17 km, Ceyhan Nehrine 1,5 km uzaklıktadır.
- Adana ili Karataş ilçesi Bebeli Mahallesi sınırları içerisinde bulunan büyüklüğü **3.200 dekar** olan arazinin mülkiyeti Adana Karataş Tarıma Dayalı (Sera) İhtisas Sera Organize Bölgesi'ne aittir.
- Karataş ilçesindeki tarıma elverişli olmayan atıl arazide topraksız tarım tekniği ile 100.000 ton/yıl domates üretimi planlanmıştır.
- Bu proje ile Karataş ilçesi sebze üretiminde bölgenin kalbi olacak ve Adana ilinin toplam bitkisel üretim hasılasının %10 nu oluşturacaktır.
- Proje de yaklaşık 3.000 kişi istihdam edilecektir. Bu istihdamın %75 'i kadın olacaktır.

- Adana Karataş Tarıma Dayalı İhtisas (Sera) Organize Sanayi Bölgesine ait Genel Yerleşim Planı, 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, Parselasyon Planları onaylanmak üzere Tarım ve Orman Bakanlığına gönderilmiş olup planlarda DSİ 6. Bölge Müdürlüğü kurum görüşüne göre tadilat yapılmaktadır.
- Mersin-Adana Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı O34 ve O35 no'lu plan paftasında (Plan değişikliği onama sınırı içerisinde kalan alanın) “Organize Sanayi Bölgesi” olarak gösterilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.
- Altyapı uygulama projeleri (yol, su, kanalizasyon, elektrik dağıtım şebekesi, vb.) ve proje keşif özetleri hazırlanmakta olup ,onaylanmasının ardından altyapı inşaatları ihalesi yapılmıştır.
- 2023 Yılı Yatırım Programına alınmış ve ödenek tahsis edilmiştir. Yatırım tutarı 1,5 milyar TL olacaktır.
- Altyapı inşaat çalışmalarında % 93 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

B- Adana Karataş Su Ürünleri Organize Tarım Bölgesi

Şekil 4: Karataş Su Ürünleri OTB (1)

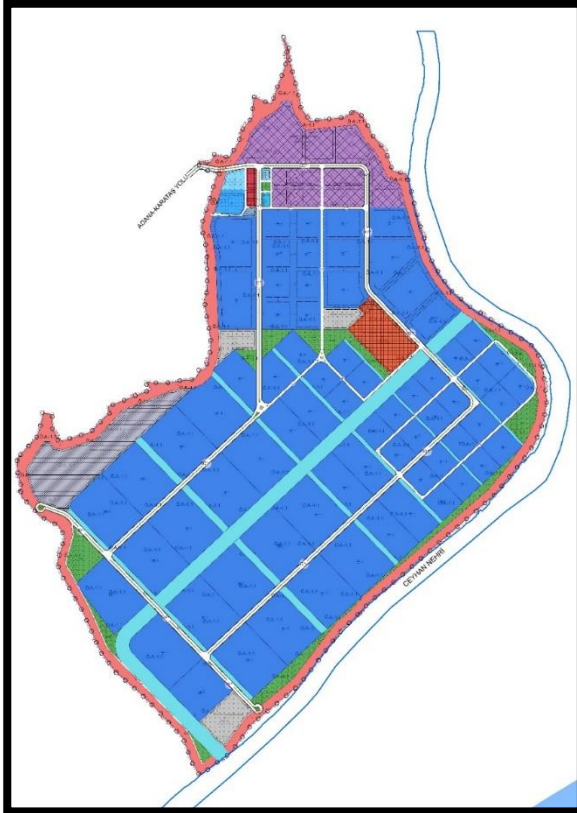

- 2022 yılında Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı olarak Adana Valiliği, Adana Büyükşehir Belediyesi, Adana Sanayi Odası, Adana Ticaret Odası, Adana Ticaret Borsası, Karataş Belediyesi ve Karataş Ziraat Odasının iştirakleri ile su ürünleri kuruluşlarının istek ve önerileri göz önünde bulundurularak kurulmuştur.
- TDİOSB'de 33.076 ton/yıl tatlı su ürünleri yetiştiriciliği, 33.184 ton/yıl tuzlu su ürünleri yetiştiriciliği, 2.703 ton/yıl kabuklu yetiştiriciliği planlanmıştır.
- Adana ili Karataş ilçesinde tatlı ve tuzlu suların bir arada bulunduğu yerde kurulması planlanan TDİOSB ile Akdeniz Bölgesinde su ürünleri üretim miktarını arttırmak, bölgenin

yurt içi ve yurt dışı pazarlara ürün tedarik kapasitesini artırarak yerel kalkınmasını desteklemek amaçlanmıştır.

- Adana ili Karataş ilçesi Adalı Mahallesi sınırları içerisinde bulunan büyüklüğü 6.447.556 m² olan 185 ada 183 nolu parselin mülkiyeti Adana Karataş Tarıma Dayalı İhtisas (Su Ürünleri) Organize Sanayi Bölgesi'ne aittir.
- TDİOSB'nin %47'lik kısmında büyüklükleri 25 ile 110 dekar arasında olan açık ve yarı-açık havuzlar için 54 adet üretim parseli oluşturulmuştur. Toplamda 3.043 dekar alandan oluşmaktadır.
- TDİOSB'nin %12'lik kısmında büyüklükleri 29 ile 55 dekar arasında olan kapalı devre üretim sistemi için 17 adet üretim parseli oluşturulmuştur. Toplamda 798 dekar alandan oluşmaktadır.
- TDİOSB'nin % 5'lik kısmında işleme, paketlenme, dondurma, saklama vb. işlemler yapılacak işletmeler için 15 adet sanayi parseli oluşturulmuştur. Toplamda 346 dekar alandan oluşmaktadır.
- TDİOSB'nin % 3'lik kısmında Güneş Enerji Santrali parseli oluşturulmuştur. Toplamda 222 dekar alandan oluşmaktadır.
- TDİOSB'nin % 1'lik kısmında Mesleki ve Teknik Öğretim Alanı, Ticaret Alanı, Sağlık Alanı, İbadet Alanı, Arge Merkezi, Akaryakıt Servis İstasyonu Alanı ile yönetim merkezi olarak görev yapan İdari ve Sosyal Tesis Alanı planlanmıştır. Toplamda 67 dekar alandan oluşmaktadır.

Şekil 5: Karataş Su Ürünleri OTB(2)

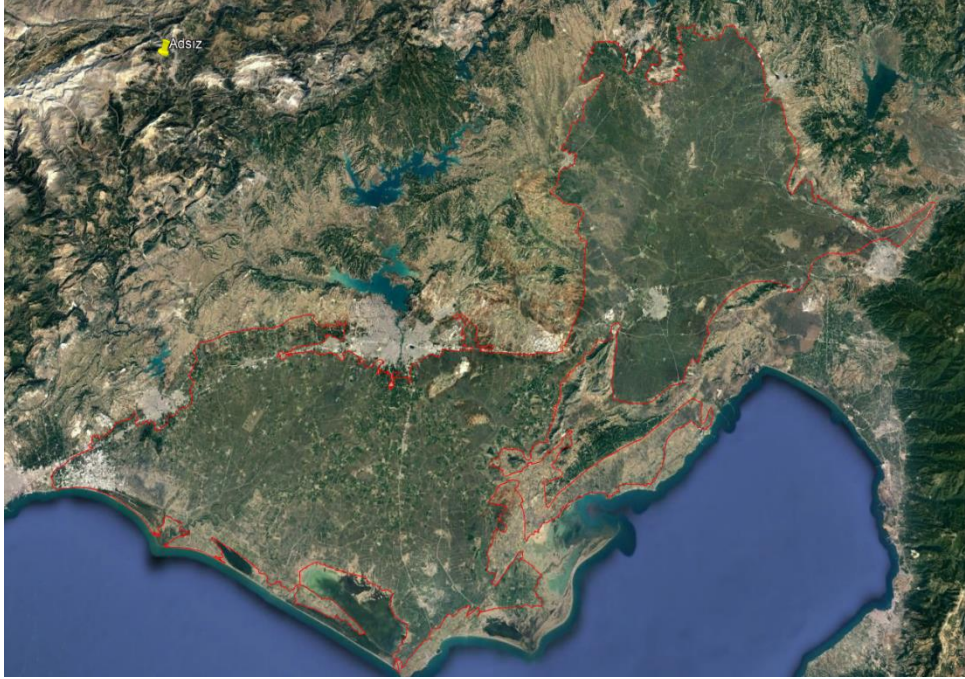
- Altyapı projeleri (yol, su, kanalizasyon, elektrik dağıtım şebekesi, vb.) ve proje keşif özetleri hazırlanmakta olup kısa süre içerisinde altyapı inşaatları ihalesi yapılacaktır.
- 2023 Yılı Yatırım Programına alınmış ve ödenek tahsis edilmiştir. Yatırım tutarı 2,2 milyar TL olacaktır.
- Proje de 5000 kişi istihdam edilecektir. Bu istihdamın yaklaşık % 75 'i kadın olacaktır.
- Yıllık 350 milyon dolar hâsıla ve 250 milyon dolar su ürünleri ihracatı hedeflenmektedir.

Büyük Ovaların Belirlenmesi ve Korunması;

03/07/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 14. maddesi uyarınca 21.01.2017 tarihli ve 29955 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9620 sayılı "Bazı Ovaların Büyük Ova Koruma Alanı Olarak Belirlenmesine İlişkin Karar" ile '**Çukurova Ovası**' büyük ova koruma alanı içerisine alınmıştır.

Adana İli, Mersin ili ve Osmaniye İlleri sınırlarında kalan Çukurova Büyük Ovasının yüzölçümü 445 ha alandan oluşmakta ve ilimiz arazilerinin yaklaşık 322.556 ha'lık kısmı büyük ova koruma alanı sınırları içerisinde kalmaktadır. Büyükova Koruma alanına alınacak ya da çıkarılacak araziler için çalışmalar devam etmektedir.

Şekil 6: Büyükova Sınırı

Tarım Dışına Çıkarma Talepleri Ve Çıkarılan Alan;

Tablo 27: Tarımsal ve Tarım Dışı İzinler

TARIMSAL VE TARIM DIŞI İZİNLER							
Yılı	Başvuru Sayısı		Tarım Dışı		Tarımsal Amaçlı		Genel Toplam (ha)
	13. Madde	14. Madde	İzin Verilen (ha)	İzin verilmeyen (ha)	İzin Verilen (ha)	İzin verilmeyen (ha)	
2023	97	114	150,513	2.568,10	44,7536	-	2.763,367
2024	209	68	478,6995	1.325,6790	87,48445	-	1.891,8630
2025	88	57	321,8189	78,5712	60,2263	9,3105	469,9269

Coğrafi Bilgi Sistemleri Çalışmaları;

Tarım Bilgi Sistemindeki hatalı parsellerin düzenlenmesi, keşifli parsellerin sisteme girilmesi işlemleri, Ürün Ekiliş Kontrolü için Uydu Görüntüleri indirme ve işleme işlemleri.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ve Uzaktan Algılama ile ilgili bilgilendirme Toplantısı Düzenlenmesi; Üretim Planlaması Kapsamında Referans Parsellerin Seçimi, LPIS verilerinin güncellenmesi ve KOBÜKS veri girişi.

Adana İl Müdürlüğü Sorumluluk Alanı içerisinde yer alan İl ve İlçe Müdürlüklerine Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) verilerini sağlama ve güncelleme işlemleri; CBS programı kullanarak Bakanlık tarafından gönderilen 15 İlçe TÜKAS verisinin kml ve excel hazırlanması.

Üretim Planlaması kapsamında belirlenen 18 ürünün yıl içerisinde parselin %98'inden fazlasına ekilen her bir ürün için İlçeler tarafından seçilen 1000 parsel örnek referans parsellerin düzenlenmesi.

Tarımsal yapı ve Tarım dışı amaçlı kullanım talep edilen tarım arazilerinin etütlerini yapan teknik personele arazi konum bilgilerinin verilmesi, etütlerin Tarım Arazileri Değerlendirme Portal (TAD-PORTAL) girilmesi için vektör verilerinin ve haritalarının hazırlanması işlemleri.

Mahkeme Başvurularının, CBS Programları aracılığı ile ilgili iş ve işlemlerin yapılması.

Tarım Bilgi Sisteminde, Tarım Dışı Alanların ve LPIS verilerinin güncellenmesi.

Tarım arazilerinin satış ve intikal taleplerinin değerlendirilmesi aşamasında, toprak koruma kurulu ve bakanlığımız tarafından tarım dışı amaçla kullanım izni verilmiş alanlar olup olmadığının kontrolünün yapılması işlemleri.

Su Verimliliği Ve İl Su Kurulları;

10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı 1 Nolu Kararnamesi ile “Su kaynaklarının korunmasına ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasına dair politikaların oluşturulması amacıyla çalışmalar yapmak, ulusal su yönetimini koordine etmek” Bakanlığımıza verilmiştir.

Bu kapsamda Adana İli İl Su Kurulu toplantısı 08.05.2025 tarihinde Adana Vali Yardımcısı Dr. Mustafa YİĞİT başkanlığında, Su Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Mahir ÖZCAN ve ilgili kurum/kuruluşların temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Seyhan Havza Su Kurulu toplantısı 25.09.2025 tarihinde, Adana Vali Yardımcısı Sayın Abdullah ŞAHİN başkanlığında, Su Yönetimi Genel Müdür Yardımcısı Neşat Onur ŞANLI, Kurula Adana-Mersin-Niğde-Kahramanmaraş-Kayseri-Sivas illerinden ilgili kurum/kuruluşlardan 32 kişinin katılımıyla gerçekleşmiştir.

Ayrıca aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 28: Su Verimliliği Faaliyet Tablosu

KAMUDA SU TASARRUFU VE TEKNOLOJİ BİLİNCİNİ ARTTIRMAK	
<i>Tüm Kamu Kurumları ve Bağlı Kuruluşlara Su Verimliliği Hk. Büyük Afişlerden dağıtıldı.</i>	4000 adet
<i>Tüm Kamu Kurumları ve Bağlı Kuruluşlara Su Verimliliği Hk. Küçük Afişlerden dağıtıldı.</i>	1000 adet
<i>Kamuda ve bağlı kuruluşlarda Su Verimliliği Sunumu ve birimin kurulması ile ilgili bilgilendirme yazıları yazıldı.</i>	70 adet
<i>Kurumumuzda ve Farklı Kamu kurumlarında Su Verimliliği Seferberliği Hk. Sunumlar gerçekleştirildi.</i>	100 adet

Sularda Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi;

Proje kapsamında tarımsal kaynaklı nitratın yeraltı ve yerüstü sularda neden olduğu kirlenmenin tespit edilmesi, azaltılması ve önlenmesi hedeflenmektedir. İlimizde 52 yer altı (kuyu) ve 40 yer üstü olmak üzere toplam 92 su kaynağı sabit numune alma noktası olarak belirlenmiş ve düzenli olarak takip edilmektedir. Sabit numune alma noktalarından alınan su numunelerinde 8 kriter (pH,OC, Ec,O₂, Nitrat, Fosfat, Toplam Azot ve Toplam Fosfor) analizi yapılmaktadır.

Nitrata Hassas Bölgelerin Belirlenmesi, Çevre Dostu Tarımsal Uygulamalar ve Nitrat Eylem Planının Uygulanması, İzlenmesi ve Raporlanmasına İlişkin Tebliği (R.G.: 12.10.2025, 33045) ile hayvancılık işletmelerinin gübre çukuru ve hayvansal gübre kullanım planı yapması sağlanarak, yer altı ve yer üstü sularda tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin azaltılması ve önlenmesi hedeflenmiştir.

Atıl Tarım Arazileri Çalışmaları;

Tablo 29:Atıl Tarım Arazileri

No	İlçe	Ada No	Parsel No	Niteliği	Tapu Alanı (m2)	Kiralanacak Alan (m ²)	Yetiştirilecek Ürün/Ürün Grubu	Rayiç Kira Bedeli (TL)	İtiraz var mı?	İtiraz Kabul/ Ret Durumu	Kiralama Teklifi Var mı?	Kira Bedeli (TL)
1	Seyhan	14050	4	Tarla	52.740,50	48.600,00	Buğday+Soya	291.600,00	Yok		Yok	
2	Seyhan	14052	12	Tarla	47.760,05	42.500,00	Buğday+Yerfıstığı	255.000,00	Yok		Yok	
3	Yumurtalık	209	12	Tarla	180.009,00	180.000,00	Buğday,Ayçiçeği,Karpuz,Mısır,Pamuk,Arpa,Hıyar,Soya	450.000,00	Yok		Yok	
4	Yumurtalık	200	2	Tarla	10.123,00	10.100,00	Arpa,Buğday,Karpuz,Hıyar,Ayçiçeği,Sebze	25.250,00	Yok		Yok	
5	Yumurtalık	204	7	Tarla	91.062,00	73.160,00	Arpa,Buğday,Atçiçeği,Karpuz	182.900,00	Yok		Yok	
6	Yumurtalık	115	3	Tarla	8.512,00	8.510,00	Buğday,Ayçiçeği,Karpuz,Mısır,Pamuk,Arpa,Hıyar,Soya	21.275,00	Yok		Yok	
7	Yumurtalık	138	6	Tarla	13.242,00	13.240,00	Yerfıstığı, Karpuz	33.100,00	Yok		Yok	
					TOPLAM	376.110,00						

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP) Kapsamında Yapılan Çalışmalar;

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP) Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar Projeleri hakkında 44 adet projenin kontrol ve izlemeleri devam etmekte olup 23 adet projenin izlemesi sona ermiştir. 16. Etap kapsamında 14 adet sözleşme imzalanmış olup 5 adet projenin işlemleri devam etmektedir.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Destekleme Programı (KKYDP) kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı yatırımları konularında 16. Etap kapsamında 3 adet sözleşme imzalanmıştır. Tamamlanan Altyapı yatırımları Projelerinden 5 yıllık izleme süresi devam eden 19 adet proje bulunmaktadır.

Kırsal Kalkınma Uzman Eller Projeleri hakkında 2022 ve 2023 yılında ilimizde uygulanan uzman eller projesi kapsamında bulunan 32 adet projenin kontrol ve izlemeleri devam etmektedir.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Makine ve Ekipman Alımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında (damla, yağmurlama, center pivot, lineer ve tamburlu sistem yağmurlama makineleri vb.) 2025 yılı 3 yatırımcıya 115 da 414.216,43 TL Bakanlığımızdan yatırımcıya destekleme programı kapsamında para banka hesaplarına aktarılmıştır.

01.05.2024 tarih ve 32533 sayı Resmi Gazetede yayımlanan ve yürürlüğe giren Tarımsal Üretime Dair Faiz/Kar Payı Destekli Yatırım İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Uygulama Esasları kapsamında (Tebliğ No: 2024/15) modern basınçlı sulama sistemlerine 2025 yılları arası başvuran yatırımcı sayısı 307 kişi olup 33742 da alanda yatırımcıya ait 339.864.447,59 TL miktarda proje onayı verilmiştir. Tebliğ kapsamında iş ve işlemler devam etmektedir.

Bölgesel projelere ilişkin bilgiler (KOP, DOKAP vb.);

Bölgemizde yürütülmekte olan KDAK Projesi Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü Tarafından yürütülmekte olup, ilgili şube müdürlüğü çalışmaları içerisinde bilgi verilecektir.

Üretici örgütleri (Birlik/Kooperatif) sayıları ve faaliyetleri;

İlimiz genelinde kurulan sulama amaçlı aktif sulama kooperatif sayısı 27 olup toplamda 2.731 üye sayısına ulaşarak 134.362 da alanda sulama sahasına hizmet vermektedir.

165 tane kooperatif 3 tane kooperatif üst birliği 3 tane yetiştirici birliği 10 tane üretici birliği çatısında çiftlik örgütlenmeleri tamamlanmış yasal faaliyetleri devam etmektedir.

7 KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Eğitim Yayın Faaliyetleri;

Türkiye yüzyılında bakanlığımızın koymuş olduğu stratejik hedeflere ulaşabilmek adına doğrudan tarımsal konular dışında tarımla ilişkili etkileyici tüm unsurlar dikkate alınarak eğitim çalışmaları yürütülmektedir. İlde doğrudan faaliyet gösteren 63 binin üzerindeki tarımsal işletme bilgilendirme, kayıt, güncelleme, kontrol ve denetim amaçlı ziyaretlerle bilgilendirme yapılmaktadır. Bakanlığımızın Üretim Planlamasının etkinliğini artırmak amacıyla sürdürülebilir bir tarımsal faaliyet için düzenli olarak işletmelerimiz bilgilendirilmektedir. Ayrıca ilde yerel yönetimler STK'lar ile ortak bilgilendirme toplantıları düzenlenerek toprak ve suyun önemine dair öğrencilere ve nihai tüketicilere yönelik etkinlikler yürütülmektedir.

Cuma buluşmaları kapsamında her cuma çiftçi ve yetiştiricimizle bir araya gelmekteyiz.

Ayrıca bu bilgilendirmeler dışında 677 özel çiftçi toplantısı yapılarak çiftçilere bilgilendirmeler yapılmıştır. İlimizde çiftçilerimizin katılımı ile 3 çiftçi kursu düzenlenmiştir.

İstatistik Çalışmaları (İBS);

İlimizde tarımsal üretimle ilgili veri girişleri İstatistik Bilgi Sistemine yapılmaktadır. İstatistik Bilgi Sistemine; bitkisel üretime ait veriler yılda üç defa, hayvansal üretime ait veriler yılda iki defa ve tarımsal alet-makine varlığına ait veriler yılda bir defa kaydedilmekte ve sonuçları Bakanlığımız vasıtasıyla TÜİK ile paylaşılmaktadır.

Bitkisel üretim kapsamında; 34 adet tarla, 39 adet meyve ve 33 adet sebze olmak üzere toplamda 106 ürüne; hayvansal üretim kapsamında; büyükbaş, küçükbaş, tek tırnaklı, kümes ve kanatlı hayvanlar ile ilimizde bulunan tarımsal alet-makine sayılarına ait veri girişleri yapılmaktadır.

Tarım Ürünleri Maliyet Sistemi Çalışmaları (TAMSİS) ;

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS) ile tüm ilçelerimizde üretimi yapılan tarla ve bahçe ürünleri çeşitlerinde her türlü maliyet unsurlarının işlem gruplarına göre değerlendirilerek her ilçe müdürlüğümüze ait ürün maliyetlerinin hesaplanması yapılmaktadır. Tarla bitkileri, yem bitkileri, sebze ve meyve olmak üzere toplam 128 tane tarımsal ürünün maliyeti hesaplanmaktadır.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi Çalışmaları (TÜFİS);

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TÜFİS) ile il düzeyinde 15 ilçede belirlenen satış noktalarının (108 farklı ürün için) haftada iki gün fiyat verileri derlenerek sistem üzerinden girişleri yapılmaktadır.

Tarımsal Kuraklık ve Tarım Sigortalarına

Tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin ve üretimin devamlılığında oluşabilecek riskleri ortadan kaldırmak adına tarımda sigortalı yaşam önceliklerimizdendir. Bu kapsamda ilimizde TARSİM eğitim çalışmaları ile tarımsal üretimde unsur ve poliçe sayısının artırılması için çalışmalar yürütülmektedir.

Tablo 30: TARSİM Kapsamında Yapılan Tarım Sigortaları (2025 Yılı)

Yıl/Konu	Poliçe Sayısı	Sigorta Bedeli	Prim	Sigortalı Alan	Hayvan Sayısı
2025	50.555	38.875.395.676	1.444.114.838	1.058.084 da	458.883

Tablo 31: TARSİM Kapsamında Yapılan Ödemeler (2025 Yılı)

Yıl	Bitkisel Ürünler	Arı+Kümes+ Sera+Su Ürn.	Büyükbaş Hayvan	Küçükbaş Hayvan	Genel Toplam(TL)
2025	493.936.449	2.392.407	120.014.819	2.762.116	619.105.791

Küresel İklim Değişiklikleri ve Kuraklık;

Küresel iklim değişiklikleri ile ilgili olarak alınacak tedbirler ve kuraklıkla mücadele konusunda çalışmalar yürütülmekte bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşlarla toplantılar düzenlenmekte ve üreticiler bu konularda bilinçlendirilmektedir.

Buğday ve Arpa başta olmak üzere en fazla üretim alanına sahip ilk 9 ürünün bir önceki aya göre aylar itibariyle gelişim durumları (ekim, dikim, çimlenme, çiçeklenme, sapa kalkma, hasat vb.) ve iklim durumları (don, kuraklık vb.) gibi saha gözlemleri yapılarak bakanlığımız ve konuyla ilgili bölge araştırma enstitülerine raporlanmaktadır.

İl Kuraklık Kriz Komisyonu, tarım sektöründeki tüm paydaşların katılımıyla her ay düzenli olarak toplanmakta; bölgesel kuraklık durumları değerlendirilerek çözüm önerileri Bakanlığımıza raporlanmaktadır.

Hasar Tespit Çalışmaları;

2025 yılı içerisinde ilimizde meydana gelen don afetinden dolayı 405.022 dekar alanda hasar tespit çalışması yapılmıştır. Bu hasar tespit çalışmaları sonucunda; Müdürlüğümüz tarafından 11.261 üreticiye 925.576.437 TL, Tarsim tarafından 168 üreticiye 230.706.570 TL ödeme yapılmıştır.(Toplam 11.429 üreticiye 1.156.283.007 TL ödeme yapılmıştır.)

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA);

2025 yılında Bakanlık tarafından ilimizde 95 işletme ile ÇMVA çalışma yapılması katılım sözleşmesi imzalatılan 95. işletmeden 95 işletmeyle anket çalışması yapılmış ve bu işletmeler için 2025 yılı içerisinde tebliğ gereği işletme başına katılım prim desteği olarak 142.500 TL ödeme yapılacaktır.

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık;

2025 yılında 4 Danışmanlık bürosu bünyesinde çalışan 15 danışman ile hizmet vermekte olup 754 çiftçi için 4.410.000 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Diğer Faaliyetler

Tarımsal Üretim Planlaması Çalışmaları

14 Eylül 2023 tarih ve 32309 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik ve Tarımsal Üretimin Planlanması Rehberi kapsamında ilimizin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretim planları çalışmaları yürütülmeye devam etmektedir.

Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi Çalışmaları

Dönemsel olarak Bakanlığımızın ilgili kayıt sistemine (TBS, HBS) kayıtlı olmayan tarımsal üretim yapılan işletme ve tarım alanlarının Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi (TÜKAS) vasıtasıyla kayıt altına alınması çalışmaları yürütülmüştür.

Stajyer İstihdamı;

2025 yılında şartları uygun görülen yaklaşık 49 öğrenciye staj teklifi gönderilmiş olup 40 öğrenci müdürlüğümüzdeki stajlarını tamamlamıştır.

Elektronik Ortamda Tarımsal Yenilik ve Bilgi Paylaşımı;

Bakanlığımız Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri tarafından geliştirilen tarımsal yeniliklerin İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görev yapan personele ve ilde tarımsal danışmanlık yetki belgesine sahip olup hizmet sunan kurumlardaki tarım danışmanlarına elektronik posta yoluyla ulaştırılarak üretimde kalite ve verimin artırılmasını sağlamak amacıyla "Tarımsal Yeniliklerin Elektronik Ortamda Paylaşılması" uygulaması kapsamında bilgi paylaşımı yapılmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi CİMER Çalışmaları;

Anayasa tarafından güvence altına alınan dilekçe ve bilgi edinme haklarının kullanımını kolaylaştırmak için oluşturulmuş dünyanın en büyük kamuoyu iletişim platformu olan CİMER aracılığı ile 1.532 başvuru değerlendirilmiştir.

Tablo 32: CİMER Aracılığıyla Yapılan Başvuru Sayıları

CİMER	2025
Bilgi ve belgeye erişim sağlanarak cevaplanan başvuru sayısı	1532

KIRSAL DEZAVANTAJLI ALANLAR KALKINMA PROJESİ;

Kırsal dezavantajlı alanlarda yaşayan küçük ölçekli çiftçilerin refahının ve direncinin artırılmasını amaçlamaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı, IFAD ve UNDP işbirliğinde 8 ilde uygulanmaktadır. Proje 2018 yılında başlatılmış ve 2027 yılı Mart ayına kadar sürecektir. Projenin 2025 yılı toplam gerçekleşen bütçe 50.490.041 TL'dir

Tablo 33: Yıllara Göre KDAK Bütçesi (TL)

	2020	2022	2023	2024	2025	TOPLAM TL
Altyapı	-	13.895.480	15.841.953	71.525.774	-	101.263.207
Demo	-	2.234.139	6.705.376	-	1.000.000	9.939.515
Hibe	588.000	5.931.855	12.091.439	30.827.300	46.758.442	96.197.036
Eğitim	-	371.374	650.035	1.276.808	2.731.599	5.029.816
Yönetsel	-	200.367	176.488	-		376.855
TOPLAM	588.000	22.633.215	35.465.291	103.629.882	50.490.041	212.806.429

KDAK Projesi 2025 Yılı Çiftçi Beceri ve Organizasyonu;

Tablo 34: KDAK Çiftçi Eğitim Faaliyetleri

Çiftçi Eğitim Faaliyetleri	ADET	Bütçe
Genç Çiftçi Eğitimi	1	1.048.257
Çiftçi Eğitimleri ve İnceleme Gezisi	2	1.683.342
Fide/Fidan Demonstrasyonu	1	1.000.000
TOPLAM	3	3.731.599

2025 Yılı Bireysel Hibeler

Tablo 35: KDAK Bireysel Hibeler

Altyapı Faaliyet	ADET	Bütçe (TL)
Pülverizatör	108	3.741.182
Sulamada GES Kullanımı	108	11.306.960
Taşıyabilir Güneş Enerjisi Sistemi	184	10.672.000
Hassas Grupların Desteklenmesi	32	1.350.000
Genç Girişimcilerin Desteklenmesi Programı	31	19.688.300
TOPLAM	463	46.758.442

8

ÇAYIR, MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Çayır Mera ve Yem Bitkilerine Yönelik İstatistikler;

Adana İlinin yüzölçümü 14.030.000,00 da. olup, yüzölçümünün (5.019.950 Da) %3'ü, Tarım Arazisi varlığının ise (449.232,00 Da.) %8'i Mera alanlarından oluşmaktadır.

Çayır Mera ve Yem Bitkileri Projeleri;

2025 yılı itibarıyla Tufanbeyli ilçesinde 3 mahallede toplam 4.798,57 Da., Ceyhan ilçesinde 3 mahallede toplam 2.112,20 da., Pozantı İlçesinde 1 mahallede toplam 17.371,00 da., Kozan İlçesinde 4 mahallede toplam 3.385,93 da., Yumurtalık İlçesinde 2 mahallede toplam 3.639,11 da., Seyhan İlçesinde 1 mahallede toplam 527,00 da. olmak üzere 6 ilçede 14 mahallede toplam 31.833,81 da. alanda ıslah projesi devam etmektedir. Islah projeleri kapsamında 28.050,00 kg ilkbahar ve sonbahar mevsiminde kimyasal gübre uygulaması yapılmıştır.

2025 yılında 3 yerleşim yerinde ki toplam 2.335,00 da. alana mera ot tohum ekimi yapılmıştır.

Depremden etkilenen illerde çayır mera alanlarının iyileştirilmesi ve meraya dayalı hayvancılık

faaliyetlerine sosyal destek sağlanması (TARDİP) projesi kapsamında 29 adet proje kabul edilmiş, kabul edilen projeler 2025 yılı itibari ile uygulamaya başlanmıştır.

TARDİP projesi kapsamında İlimizin Tufanbeyli ilçesine bağlı İğdebeli Mahallesiinde bulunan mera parseline 16.650 adet Tuz Çalısı (Atriplex) dikimi yapılmıştır.

Tespit, Tahdit ve Tahsis Çalışmaları;

2025 yılında ilimizin 606 mahallesinde 519.419 da. tespit, 292 mahallesinde 449.530 da. tahdit ve 284 mahallesinde 448.358 da. alan da tahsis çalışması yapılmıştır. Tespiti yapılan mahallelerimizin %52'sinde Mera bulunmamaktadır.

Mera Tahsis Amacı Değişikliği Talep ve Sonuçları;

2025 yılı içerisinde Kozan ilçesine bağlı 3 mahallede toplam 354,26 Ha. Mera alanının 35,42 Ha.lık, Ceyhan ilçesine bağlı 9 mahallede toplam 1.103,45 Ha. Mera alanının 33,60 Ha.lık, Feke ilçesine bağlı 1 mahallede 374,71 Ha. Mera alanının 9,20 Ha.lık, Karataş ilçesine bağlı 3 mahallede toplam 18,99 Ha. Mera alanının 1,90 Ha. lık, Kozan ilçesine bağlı 3 mahallede toplam 354,26 Ha. Mera alanının 35,42 Ha.lık kısmında 4342 sayılı Mera Kanununun 14. Maddesi kapsamında işlem yapılmıştır.

4342 sayılı Mera Kanununun 14. Maddesi kapsamında işlem yapılan sahalara ait taleplerin 10 Adetinin tahsis amacı değişikliği talebi bakanlık tarafından kabul edilmiş, 7 adeti Bakanlığımızda karar aşamasında, 2 adeti tescile gönderilmiş, 1 adetinde düzeltme talep edilmiş, 1 adeti hane görüşlerinin alınması aşamasında, 1 adeti iptal edilmiş, 2 adeti olumsuz sonuçlanmış, 1 adeti red edilmiş, 1 adeti ot bedelinin tahsili aşamasında, 1 adeti Teknik Ekip Görevlendirme aşamasındadır.

2025 yılında ilimizin 3 ilçesinin 10 mahallesinde toplam 26.293,70 da. mevsimlik, 3 ilçenin 3 mahallesinde toplam 2.345,00 da. ıslah amaçlı meranın kiralama işlemi yapılmıştır. İlimiz Meralarının %6.4'ü Kiraya verilmekte ve %93.6'sı Mahalle halkı tarafından kullanılmaktadır.

2025 yılında İlimizin Ceyhan İlçesine bağlı Birkent ve Camızağılı, Karataş İlçesine bağlı Kesik ve Hasırağacı, Kozan ilçesine bağlı Bulduklu ile Seyhan İlçesine bağlı Gökçeler ile Mürseloğlu Mahallelerinde Mera Yönetim Birliği Seçimleri yapılmıştır.

2025 yılı itibarıyla yem bitkileri desteklemeleri Planlı Üretim Destekleme Modeli içerisinde yer alması nedeniyle ilçelerimize teknik bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca Aralık ayında Yem bitkileri veri girişlerinin genel durumunu görmek amacıyla kontrol icmalleri alınarak ilçelere gönderilmiştir.

9 İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Alacakların takibine ilişkin bilgiler;

İl müdürlüğümüzde görevli personel Mühendis Fayik SONUÇ'un aybaşından sonra aylıksız izne ayrılması sebebiyle oluşan 64.276,96₺ tutar mahsup edilmiştir.

İl müdürlüğümüzde görevli personel Mühendis İbrahim ÇAP'a sehven fazladan ödenen 103.476,95 TL maaş tutarı ile ilgili kişi borcu açılmış olup üzerinden geçen sürede herhangi bir ödeme yapılmaması nedeniyle İl Müdürlüğümüz Hukuk Birimi ile iletişime geçilmiştir ve tahsil edilmeye başlanmıştır.

İl müdürlüğümüz personellerinden Hizmetli Memur Can KUDAY aybaşından sonra müstafi olarak memurluk görevi son bulması nedeniyle oluşan 43.913,40₺ hak edilmeyen tutar hakkında kişi borcu açılmış olup Hukuk Birimi ile iletişime geçerek gerekli işlemler başlatılmıştır.

Kiralık Araçlar ve Maliyetleri;

İl Müdürlüğümüzce aylık 60 adet araç kiralanmakta olup 1 adet sedan(aylık KDV hariç 23.900 TL), 44 adet kapalı kasa kamyonet(aylık 14.575 TL), 9 adet Arazi binek(KDV hariç 33.000 TL) ile 6 adet 4x2 Çift Kabin Pick-up (Kdv Hariç 32.250 TL) olmak üzere aylık Kdv hariç 1.155.700 TL ödenmektedir.

Yeni yapılmakta olan inşaatlar;

İl Müdürlüğümüze yapılacak olan oturma alanı 1018,39 m² toplam inşaat alanı 2036,78 m² olan zemin ve 1 normal kattan oluşan çelik yapının ve Kozan İlçe Müdürlüğümüze yapılacak olan oturma alanı 296 m² ,toplam inşaat alanı 592 m² olan zemin ve 1 normal kattan oluşan çelik yapının projeleri hazırlanmış ve onaylatılmıştır Adana Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nden onay kararı alınmış olup, YİKOB tarafından Elektronik Kamu Alımları Formu'na (EKAB) girişi yapılarak ihale sürecinin başlatılması beklenmektedir.

Diğer birimler;

Sivil Savunma ve Seferberlik Birimi

Birimde bir sivil savunma amiri 6 adet koruma ve güvenlik görevlisi ve 6 adet danışma personeli ile nöbet hizmetleri yürütülmektedir. Mesai saatleri dahilinde ana bina girişinde, 7/24 de kampüs batı dış nizamiye girişinde nöbet faaliyeti icra edilmektedir.

Hukuk Birimi

Adana İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hukuk Birimi; 3 Avukat ve 1 idari personel olmak üzere toplam 4 personel ile faaliyetlerini yürütmektedir. Birim, Müdürlüğümüzün hukuki süreçlerinin etkin şekilde yürütülmesini sağlamak ve yargı mercileri ile yürütülen tüm dava/işlemleri takip etmekle görevlidir.

Son yıla ait 205 adli, 41 idari, 190 icra, 7715 TAPDK dosyası olmak üzere toplam 8151 adet derdest dosyamız bulunmaktadır. Bu dosyalara ait dava dilekçeleri, cevap dilekçeleri, müzekkere

cevapları, istinaf ve temyiz başvuruları, katılma dilekçeleri, icra takip süreçleri başta olmak üzere, tüm dava ve icra dosyalarının takibi sağlanmıştır.

Döner Sermaye Birimi;

- 2024 yılında ADANA İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesince 2545 adet muhasebe işlemi yapılmış ve toplamda il ve ilçeler dahil olmak üzere 93400 adet vezne alındısı kesilmiştir.
- 2024 yılında 68.086.559,05 TL gelir elde edilmiş, 49.795.107,70 TL gider yapılmıştır. Yıl sonunda toplam 18.291.456,35 TL kâr elde edilmiştir. Elde edilen kârın %20'si hazineye aktarılmış, kalan tutarın 8.806.590,01 TL'si personele kâr payı olarak dağıtılmıştır.

B. MALİ BİLGİLER

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

2024 Genel Bütçe kapsamında (Faaliyet Raporuna esas bir önceki yıl) yılında 358.647.109,31 TL olan İl Müdürlüğümüz bütçesi 2025 (Faaliyet Raporuna esas yıl) yılında %26,76 artarak 454.623.509,59 TL olmuştur. İl Müdürlüğümüze tahsis edilen ödenekten yıl sonunda 454.608.709,02 TL harcanmıştır. Harcama oranı %99,99'dur.

Tablo 36 Adana İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Bütçe Giderleri Tablosu

	Toplam Ödenek Gönderme (y)	Harcama(x)	Gerçekleşme Durumu (%) (x*100)/y
01- Personel Giderleri	312.252.539,07	311.196.976,42	99,66
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	40.161.762,81	40.161.762,81	100
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	24.387.283	24.348.984,09	99,84
05- Cari Transferler	769.726,00	769.725,00	99,99
06- Sermaye Giderleri	33.772.274,30	33.711.842,55	99,82
Toplam	411.343.585,18	410.189.290,87	99,71

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 37: Adana İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Kurumsal Yatırım Değerlendirmesi (TL)

Yatırımcı Kuruluş		İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Sektörü		Tarım
Toplam Proje Sayısı		9
Toplam Proje Bedeli (TL)		71.375.753
PROJELERDE KULLANILAN FİNANSMAN KAYNAKLARI	2025Yılı Merkezi Bütçe Tahsisi	71.375.753
	2025 Yılı İç Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Dış Kredi Tutarı	-
	2025 Yılı Öz Kaynak	-
	2025 Yılı Hibe	-
Önceki Yıllar Toplam Harcama Tutarı (TL)		-
2025 Yıl İç Harcama (TL)		70.577.863
Toplam Harcama (TL)		70.577.863
Biten Proje Sayısı		8
Devam Eden Proje Sayısı		1
Başlanmamış Proje Sayısı		0
Nakdi Gerçekleşme Oranı (%)		98

Kaynak: (SGB.Net)

Tablo 5: Adana İli 2025 Yılı Tarım ve Orman Müdürlüğü Yatırımları (TL)

Proje Adı	Proje Başlama Yılı	Proje Tutarı	Önceki Yıllar Harcaması	2025 Yılı Ödeneği	2025 Yılı Harcaması	Fiziki Gerçekleşme %	Nakdi Gerçekleşme %
Tarımsal Eğitim ve Yayını Geliştirme Projesi	2025	336.964	0	336.964	336.964	100	100
Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi	2025	45.616.134	0	45.616.134	45.616.134	100	100
Bitki Sağlığı Uygulamaları ve Kontrolü Projesi	2025	3.110.488	0	3.110.488	3.110.488	100	100
Su Ürünleri Kaynaklarının Sürdürülebilir Yönetiminin Geliştirilmesi Projesi	2025	15.780.000	0	15.780.000	15.060.610	95	100
Hayvancılığın Geliştirilmesi, Hayvansal Üretimin Arttırılması Projesi	2025	662.175	0	662.175	662.175	100	100
Sularda Tarımsal Faalitelere Kaynaklanan Kirliliğin Kontrolü Projesi	2025	25.000	0	25.000	25.000	100	100
Çayır Mera Islah ve Amenajman Projesi	2025	4.368.528	0	4.368.528	4.368.528	100	100
Gıda ve Yem Numunesi Alma Hizmetlerinin Geliştirilmesi Projesi	2025	862.354	0	862.354	862.354	100	100
(YİKOP) Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi	2022	614.110	0	614.110	535.610	87	87

Kaynak: (SGB.Net)

1. Mali Denetim Sonuçları

2025 yılı T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Müfettişliği tarafından 2022-2023-2024 yılları içerisinde yapılan mali incelemeler sonucunda rehberlik raporu olarak gönderilen belgede belirtilen hususlar komisyon kurularak görülen eksiklikler incelenip işlemler başlatılmıştır.

III) KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. ÜSTÜNLÜKLER

Çukurova Bölgesi uygun iklim koşulları, coğrafi özellikleri, toprak verimliliği ve sulama imkânlarıyla tarımsal üretimde Türkiye’de önemli bir yere sahiptir. Birçok ürünün üretim miktarı, çeşitliliği ve verimliliğinde Türkiye genelinde ilk sırada yer almaktadır. Tarımda gelişmiş olan Çukurova Bölgesinin sanayisi de, hammaddeye erişim kolaylığı sayesinde tarımdan doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenen gıda ürünleri içecek imalatı ve tekstil ürünleri imalatı gibi sanayi alt kollarına dayanmaktadır. Tarım, bölgede aynı zamanda makine ve metal işleri gibi imalat sanayinin farklı alt kollarının da gelişmesini tetiklemiştir. Bölgede hâlen tarımda ve tarıma dayalı sanayide istihdam edilenlerin oranları yüksektir.

Adana ilinin tarımsal üretiminde bitkisel üretim ve örtü altı üretim ön plana çıkmaktadır. Hayvansal üretim ise diğer bölgelerle kıyaslandığında bitkisel üretim ve örtü altı üretim kadar avantajlı bir pozisyona sahip değildir. Hayvansal üretim daha çok küçükbaş hayvancılığa dayanmaktadır. Arıcılık ve bal üretiminde Adana, Türkiye içerisinde önemli bir konumda olup 2. Sırada yer almaktadır.

Adana ilinde imalat sanayinin alt kolları içinde hammaddesi doğrudan tarım tarafından sağlanmakta olan gıda ürünleri ve içecek imalatı sanayi; işletme sayısı, istihdam, ciro ve dış ticaret gibi alanlarda bölgede ilk sırada yer almaktadır. Tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayinin bölge istihdamının temelini oluşturduğu görülmektedir.

Adana İl Tarım ve Orman Müdürlüğü İl ve İlçe teşkilatı bünyesinde (bağlı ve ilgili kuruluşlar hariç) 29 İdareci, 600 Teknik Hizmetler Sınıfı, 182 Sağlık Hizmetleri Sınıfı, 26 yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, 61 Genel İdare hizmetleri Sınıfı, 3 Avukat, 36 4/B Sözleşmeli personel, 71 işçi istihdam ederek güçlü ve deneyimli bir insan kaynaklarına sahiptir.

Bu güçlü ve deneyimli personel yapısı ile ilimiz tarımının gerektirdiği hizmetleri yürütmek, bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimini geliştirmek, gıda güvenliğini sağlamak, tarım ürünlerinin kalite ve verimliliğini yükseltmek, bitki ve hayvan hastalık ve zararlıları ile etkin bir mücadele yapmak amacıyla özveriyle bir şekilde çalışmaktadır. Ancak İl merkezine uzak ve nüfus yoğunluğu nispeten düşük ilçelerde personel yoğunluğu düşük kalmakta, bazı ilçelerde yetersiz personel dolayısıyla iş ve işlemler aksayabilmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması Raporu referans alınarak sıralamada arka sıralarda kalan ilçelerde görev yapan personele ek tazminatlar yâda özlük haklarında iyileştirilmeler yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

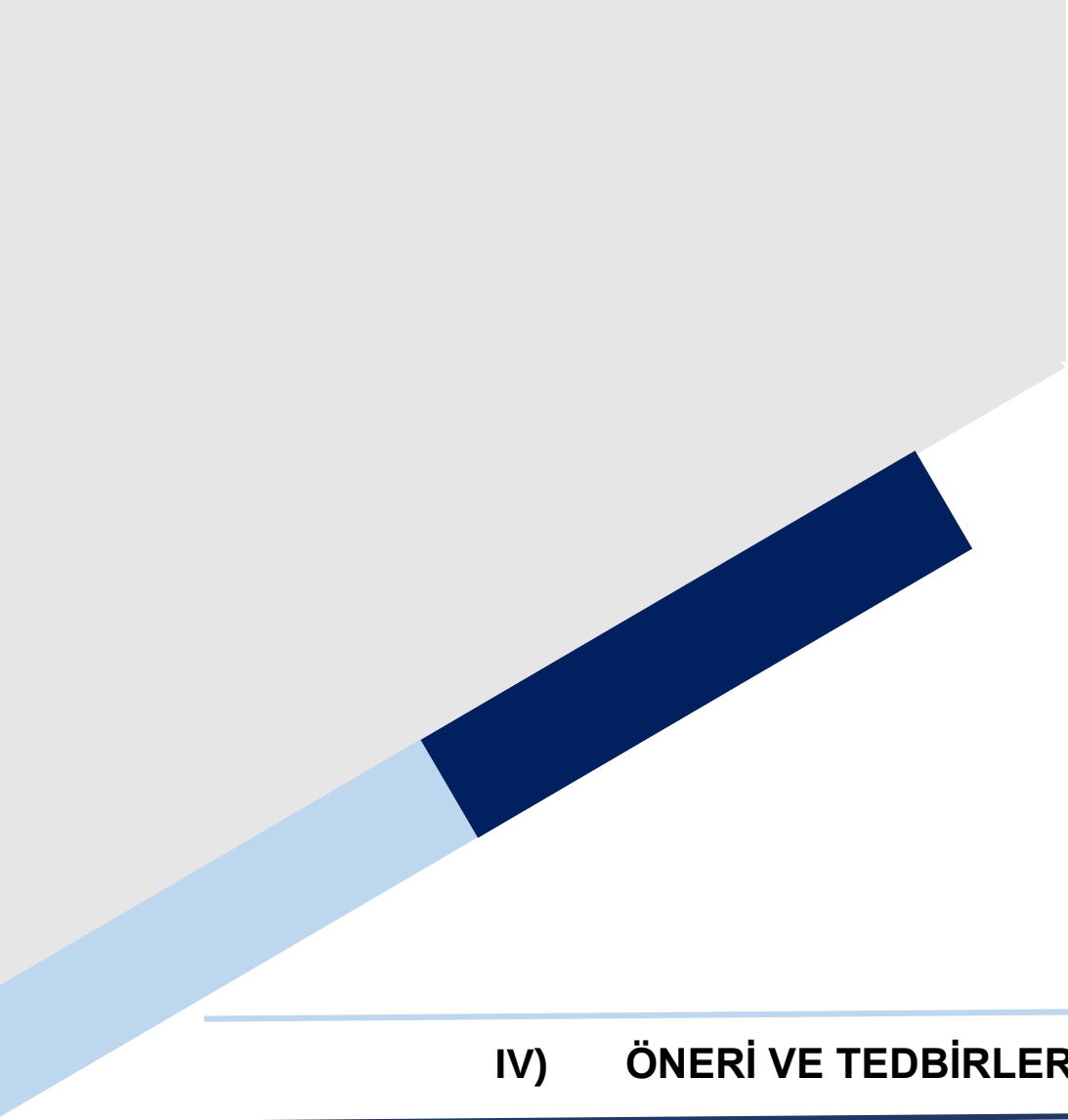
İl ve İlçe Müdürlüklerinin güçlü bir teknoloji ve bilişim altyapısı bulunmakta, masaüstü ve dizüstü bilgisayar, yazıcı, fax, projeksiyon cihazı, fotokopi makinesi vb. donanım araçları teknolojik kaynakları bulunmaktadır.

Adana ilinde İl ve İlçe Müdürlükleri haricinde bölgeye hitap eden Bakanlığın 11 bağlı ve ilgili kuruluşu bulunmaktadır. Bu kuruluşlar sayesinde ilimiz ve Çukurova bölgesinde tarıma dayalı güçlü bir kurumsal yapı oluşmuştur.

Ayrıca Adana ilinde tarım alanında güçlü bir sivil toplum yapısı bulunmaktadır. İlde 14 ziraat odası, 20 Su ürünleri Kooperatifi, 119 tarımsal Kalkınma kooperatifi, 27 sulama Kooperatifinin yanı sıra 3 yetiştirici birliği ve 10 üretici birliği bulunmaktadır.

B. ZAYIFLIKLAR

İl Müdürlüğümüze ait hizmet binaları Yüreğir İlçesinde bulunan kampüs içerisinde birbirinden bağımsız 14 adet prefabrik ve taş binadan oluşmaktadır. Bu binaların tamamı şu anda mevcut personelimize yeterli gelmemektedir. Bu dağınık bina ve personel durumu nedeniyle üreticilerimize verilen hizmetin kalitesi de arzu edilen düzeye ulaşamamaktadır. Bu nedenle Ortadoğu’nun en önemli ovası olan Çukurova’ya yakışır ve kaliteli hizmet sunmaya uygun yeni bir hizmet binasına ihtiyaç duyulmaktadır.

IV) ÖNERİ VE TEDBİRLER

I. ÖNERİ VE TEDBİRLER

A. 2026 YILI BEKLENTİ VE TAHMİNLER

- Tarımsal Üretim Planlamasına bağlı kalmak üzere meyve ve sebzede sertifikalı tohum-fidan kullanılarak, modern meyvecilik ve sebzeçiliğin geliştirilmesine ve entegre üretim modelleri teşvik edilmesine ağırlık verilmesi,
- Organik Tarım Üretimi ve İyi Tarım Uygulamaları Yaygınlaştırılarak mevcut üretim alanlarının artırılmasına yönelik tedbirleri alınması,
- Tarımsal Üretim Planlamasının çiftçi düzeyinde iyi anlatılarak özellikle arz açığı ürünlerin (pamuk, soya vb.) ekilişlerinin artırılmasına yönelik tedbirler alınması,
- İlimizde sözleşmeli üretiminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla mevcut sözleşmeli üretim yapan ve potansiyel üretici ve gerçek/tüzel kişilere yönelik eğitim çalışmalarına ağırlık verilmesi,
- Büyükbaş Hayvancılıkta etkin ıslah ve suni tohumlama çalışmaları ile verimi yüksek saf kültür ırkı sayılarının toplam büyükbaş hayvan ırkına oranının yükseltilmesine yönelik tedbirler alınması,
- Hayvancılıkta işletme ölçeği büyütülerek ve modern işletmeler kurulmasına yönelik çalışmalar yürütülmesi,
- Üretilen sütün soğuk zincirle pazara sunulması,
- Yem Bitkileri Üretiminin artırılması ve mera ıslah çalışmalarına devam edilmesi,
- Adana'nın potansiyeli yüksek florası ve kışlatma koşullarına uygunluğu değerlendirilerek arıcılığın geliştirilmesi,
- Kanatlı işletmeleri modernize edilerek ve organik tavukçuluk geliştirilmesi,
- Su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilir şekilde kullanılması ve korunmasının sağlanmasına yönelik denetim çalışmalarının artırılması,
- İl Müdürlüğümüz bünyesinde bulunan yavru balık üretiminin 20 milyon adede çıkarılmasının sağlanması,
- İlin kırsal kalkınma hibelerinden daha fazla yararlanması sağlayacak tedbirler alınması,
- Kadın ve genç çiftçilerin ekonomik ve sosyal yönden güçlendirilerek sayılarının artırılması,
- Suyun verimli kullanılmasına yönelik yıl boyu farkındalık çalışmalarına devam edilmesi, tarımsal sulamada verimlilik konusunda programlar hazırlanması, bireysel su verimliliği konusunda tüm kamu ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılması,
- Yıl boyu çiftçi eğitim faaliyetlerine artırarak devam edilmesi beklenmektedir.

B. KARŞILAŞABİLECEK RİSKLER VE ALINABİLECEK TEDBİRLER

İlimizde narenciye ürünlerinin kesim ve ihracat tarihleri her yıl Doğu Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından kurulan komisyon marifeti ile eylül ayında belirlenmektedir. Ancak bu yıl tarihler yaklaşık 10 gün geç açıklanmıştır. Bu duruma havaların geç soğuması ve talep yetersizliği de eklenince mandalina fiyatlarında ciddi şekilde düşüş yaşanmıştır. Bu nedenle 2026 üretim sezonunda kesim ve ihracat tarihlerinin Doğu Akdeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından dikkatli planlanması, iş gücü piyasasına yönelik önleyici tedbirler alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

5996 sayılı Kanun kapsamında insan sağlığını olumsuz etkileyen aykırılıklar için yapılan suç duyuruları adli birimlerce uzun sürede sonuçlandırılmakta, değerlendirmeler çoğunlukla Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre yapıldığı ve bazı fiiller TCK'da açık tanımlanmadığı için dosyalar zaman zaman takipsizlikle sonuçlanmaktadır. Sürecin yılları bulması nedeniyle, bu süreçte uygulanan idari yaptırımların caydırıcılığı da azalmaktadır. Gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılarak aykırılık oluşturan fiillerin açık ve net şekilde tanımlanması veya Adalet Bakanlığı ile gerekli koordinasyonun sağlanarak gıda faaliyetlerine ilişkin süreçlerle ayrıca ilgilenecek savcılık birimlerinin oluşturulması ile bu durumun önüne geçilebileceği düşünülmektedir.

Yerel yönetimler (Büyükşehir ve/veya İlçe Belediyeleri) tarafından gıda işletmelerine işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesine rağmen, bazı işletmelerin Bakanlığımızdan alınması zorunlu olan kayıt/onay belgelerini temin etmeden faaliyet göstermeye baladığı, belediyelerden yeterli ve düzenli bilgi paylaşımı sağlamaması nedeniyle kayıt dış faaliyetlerin ortaya çıkmasına yol açtığı değerlendirilmektedir. Bakanlıklar düzeyinde koordinasyon sağlanarak, gıda işletmelerine ilişkin bilgi paylaşımı ve veri alıveriinin mevzuat hükümleri çerçevesinde açık ve bağlayıcı kurallara kavuturulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Tarımsal retimde don zararını önlemek için yoğun talep gören don önleyici rzgr pervanesi tesisleri, 5403 sayılı Kanun gereği izin sürecine tabidir. Ancak özellikle hibe programlarının uygulandığı dönemlerde izin, etüt, kurul ve bakanlık onay süreçlerinin uzun sürmesi, yatırımcıların hibe takvimine yetiememesine yol açmaktadır. Son yıllarda artan don olaylarıyla birlikte bu sorun daha da belirginlemitir. Bu nedenle, rzgr önleyici don pervanesi tesislerine yönelik izin süreçlerinin, Büyük Ova dışı alanlarda uygulanan daha hızlı izin süreçlerine benzer şekilde yürütülmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

5403 sayılı Kanunun 21. maddesi kapsamında izinsiz yapılara ceza uygulanmasına rağmen yıkım işlemleri yerel yönetimlerce yeterince yerine getirilmemektedir. Yıkım işlemlerinin, 5403 sayılı Kanun ile birlikte İmar Kanunu'nun 32 ve 42. maddeleri kapsamında kolluk desteği ile birlikte yıkım imknına sahip belediyeler tarafından tek elden ve etkin şekilde mutlak uygulanmasına yönelik tedbirler alınması gerektiği dlmektedir.

V) EK TABLOLAR

Tablo 39: Bina Varlığı İlçelere Göre Dağılım

Kurum	Adet	m ²	Yapım Yılı	Mülkiyeti Kime Ait
Yüreğir İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	640	1968	Hazine
Seyhan İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	370	1970	Hazine
Aladağ İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	220	2023-2024	Hazine
Ceyhan İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	300	1975	Hazine
Feke İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	400	-	Hazine
İmamoğlu İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	285	1989	Hazine
Karaisalı İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	315	1981	Hazine
	Lojman	200	1981	Hazine
Karataş İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	350	-	Karataş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü hizmet binasının 3. katında 9 odada hizmet verilmektedir.
Kozan İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	375	2002	
Pozantı İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	290	1986	19 odanın 12si ilçe tarım tarafından 7si sosyal yardımlaşma kullanmaktadır.
Saimbeyli İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	400	2023-2024	
Tufanbeyli İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1465	2023	Kaymakamlık Binası 2. katında 6 odada hizmet verilmektedir.
Yumurtalık İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	400	1995	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı, Hükümet konağının 3. katını ilçe müdürlüğümüze tahsis etmiştir.
Çukurova İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	2500	2021	Çukurova Kaymakamlığı Hizmet Binasında zemin Katta 13 adet odada hizmet verilmektedir.
Sarıçam İlçe Müdürlüğü	Hizmet Binası	1680	2018	Sarıçam Kaymakamlığı Hizmet Binasında 10 adet oda ve 2 arşiv ile hizmet verilmektedir.

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 40: Araç Durumu İlçelere Göre Dağılım

	Hizmet Aracı Sayısı				
	Envanter		Kiralama	Geçici Tahsis	Toplam
	Model Yılı	Adet			
ALADAĞ İlçe Müdürlüğü	2013	1	1	-	2
CEYHAN İlçe Müdürlüğü	2009	2	5	-	7
ÇUKUROVA İlçe Müdürlüğü	1991	2	1	-	3
FEKE İlçe Müdürlüğü	2011	1	2	-	3
İMAMOĞLU İlçe Müdürlüğü	2012	2	2	-	4
KARAIŞALI İlçe Müdürlüğü	2010	1	2	-	3
KARATAŞ İlçe Müdürlüğü	2010	1	3	-	4
KOZAN İlçe Müdürlüğü	2010	2	7	-	9
POZANTI İlçe Müdürlüğü	2012	1	1	-	2
SAİMBEYLİ İlçe Müdürlüğü	1991	3	1	-	4
SARIÇAM İlçe Müdürlüğü	2015	1	5	-	6
SEYHAN İlçe Müdürlüğü	2010	3	4	-	7
TUFANBEYLİ İlçe Müdürlüğü	1991	2	0	-	2
YUMURTALIK İlçe Müdürlüğü	2013	1	3	-	4
YÜREĞİR İlçe Müdürlüğü	2008	3	5	-	8

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS, İl Müdürlüğü Kayıtları vb.)

Tablo 41: Teknolojik Kaynakların İlçelere Göre Dağılımı (adet)

Malzemenin Adı	Aladağ	Ceyhan	Çukurova	Feke	İmamoğlu	Karaisalı	Karataş	Kozan	Pozantı	Saimbeyli	Sarıçam	Seyhan	Tufanbeyli	Yumurtalık	Yüreğir
Masaüstü	11	89	54	23	32	32	24	62	17	9	49	80	6	33	92
Dizüstü	6	4	2	3	3	4	8	10	8	8	3	9	5	4	19
Tablet	-	0	-	1	2	-	2	0	0	-	0	1	0	0	-
Yazıcı	4	8	24	2	11	7	8	24	4	10	12	27	12	7	57
Faks	-	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	0	1	1
Fotoko.Mak.	1	5	1	5	3	1	8	1	1	3	1	1	1	1	1
Projek.Cih.	1	1	1	1	1	1	-	0	1	1	0	1	1	1	1
Tarayıcı	2	11	4	1	1	2	1	1	1	1	3	2	1	2	3
Telefon	5	36	9	1	6	20	1	17	8	12	18	27	2	7	20
Modem	1	1	2	2	1	1	1	1	1	-	5	2	0	1	-
Fotoğ.Mak.	-	1	-	1	1	-	-	0	0	2	0	1	0	1	-
Kamera	-	7	-		12	3	-	15	4	-	0	16	1	1	-
Video	-	0	-		0	-	-	0	0	-	0	-	0	0	-
Yazılım Lis.	-	0	-		0	-	-	0	0	-	0	-	0	0	-
Çok Fonk.Yazıcı	-	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kaynak: (Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi-TKYS)

Tablo 42: **Personelin Hizmet Sınıflarına Göre İlçelere Dağılımı**

ÜNVAN	Aladağ	Ceyhan	Çukurova	Feke	İmamoğlu	Karaisalı	Karataş	Kozan	Pozantı	Saimbeyli	Sarıçam	Seyhan	Tufanbeyli	Yumurtalık	Yüreğir
<i>İl Müdürü</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>İl Müdür Yardımcısı</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Şube Müdürü</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>İlçe Müdürü</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
AVH	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GİH	1	3	3	-	2	2	-	3	1	4	1	5	1	3	1
THS	9	31	34	7	21	20	25	47	14	6	34	57	4	14	69
SHS	3	11	10	5	7	9	7	15	5	4	19	23	3	3	24
YHS	-	1	2	-	-	1	1	4	2	1	-	2	-	-	3
4/B Sözleşmeli	-	-	2	4	1	1	3	-	1	2	1	-	4	3	1
İşçi	1	8	3	2	2	-	2	-	1	1	5	7	1	5	6
Hizmet Alımı (Şoför vb.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	15	55	55	19	34	34	40	70	25	19	61	95	14	29	105

AVH: Avukatlık Hizmetleri Sınıfı, GİH: Genel İdare Hizmetleri Sınıfı, SHS: Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı, THS: Teknik Hizmetler Sınıfı,

YHS: Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Kaynak: (Personel Bilgi ve Yönetim Sistemi-PBYS)

www.tarimorman.gov.tr

@adanaitarim

@adanaitarim

@adanatarimorman

@adanatarimorman

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
ADANA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Adres: Köprülü Mah. Mithat Özsan Blv. No:4 01230
Yüreğir/ADANA